

Pravna fakulteta
Univerza v Ljubljani

Univerza v Ljubljani

PRAVNA FAKULTETA

LETNO POROČILO 2017

**POSLOVNO POROČILO S POROČILOM
O KAKOVOSTI**

Vizitka članice

Ime zavoda:	Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta
Krajše ime zavoda:	Pravna fakulteta
Ulica:	Poljanski nasip 2
Kraj:	Ljubljana
Spletna stran:	www.pf.uni-lj.si
Elektronski naslov:	pf-dekanat@pf.uni-lj.si
Telefonska številka:	(01) 42 03 113
Številka faksa:	(01) 42 03 115
Matična številka:	1627104000
Identifikacijska številka:	SI 13125427
Transakcijski podračun:	01100-6030707313 pri UJP

Poročilo je pripravila Komisija za kakovost v sestavi: izr. prof. dr. Vasilka Sancin, prodekanja za kakovost (predsednica komisije), izr. prof. dr. Katja Filipčič, prodekanja za študijske zadeve, doc. dr. Tilen Štajnpihler Božič, mag. Darja Rabzelj, Alenka Peterka, Urša Demšar, Miriam Gajšek, Amadej Plevčak in Lidija Videc.

KAZALO

1.	UVOD	4
2.	POSLANSTVO IN VIZIJA UNIVERZE V LJUBLJANI TER ČLANICE	4
3.	IZVEDENE DEJAVNOSTI V LETU 2017 s samoevalvacijo	5
3.1	PO DEJAVNOSTIH	5
3.1.1	Izobraževalna dejavnost.....	5
3.1.1.1	Prva stopnja z evalvacijo študijskih programov.....	5
3.1.1.2	Druga stopnja z evalvacijo študijskih programov	12
3.1.1.3	Tretja stopnja z evalvacijo študijskih programov	15
3.1.1.2	Internacionalizacija v izobraževalni dejavnosti.....	17
3.1.2	Raziskovalna in razvojna dejavnost (z internacionalizacijo)	22
3.1.3	Prenos in uporaba znanja – tretja dimenzija univerze (z internacionalizacijo)	31
3.1.4	Ustvarjalne razmere za delo in študij	33
3.1.4.1	Obštudijska in interesna dejavnost, storitve za študente	33
3.1.4.2	Knjižnična in založniška dejavnost	36
3.1.5	Upravljanje in razvoj kakovosti	40
3.1.5.1	Delovanje sistema kakovosti (sistem in procesi)	40
3.1.5.2	Mehanizmi za spremljanje in izboljševanje kakovosti	41
3.1.5.3	Zunanje evalvacije in akreditacije.....	43
3.1.6	Pogoji za izvajanje dejavnosti in podporna dejavnost	43
3.1.6.1	Upravljanje s stvarnim premoženjem	43
3.1.6.2	Informacijski sistem.....	44
3.1.6.3	Upravljanje s človeškimi viri.....	45
3.1.6.4	Zagotavljanje stikov z javnostmi.....	46
3.1.6.5	Vodenje in upravljanje organizacije.....	47
3.1.7	Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev.....	47
4.	PRILOGE	49
4.1	Oddelki članice.....	49
4.2	Predstavitev članice (zahteva MIZŠ).....	49
4.3	Realizacija predlogov ukrepov iz Poslovnega poročila 2016.....	50
4.4	Povezovanje PF z okoljem in dosežkov v okviru obštudijskih dejavnosti PF v 2017..	54
4.5	Program ŠS članice - obštudijska dejavnost.....	54

1. UVOD

Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju: PF) je v letu 2017 poslovala uspešno in si prizadevala za zagotavljanje kakovosti na vseh področjih svojega delovanja. Ukrepi in dosežki v letu 2017 in izzivi za leto 2018 so predstavljeni v nadaljevanju tega poročila.

2. POSLANSTVO IN VIZIJA UNIVERZE V LJUBLJANI TER ČLANICE

Poslanstvo Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani (v nadaljevanju: UL) goji temeljno, aplikativno in razvojno raziskovanje ter si prizadeva dosegati odličnost in najvišjo kakovost ter izpolnjevati najvišja etična merila na vseh področjih znanosti, umetnosti in tehnike. Na teh področjih skrbi za utrjevanje nacionalne samobitnosti, posebej z razvojem slovenske strokovne terminologije.

Na osnovi lastnega raziskovanja ter domačih in tujih raziskovalnih dosežkov izobražuje kritično misleče vrhunske znanstvenike, umetnike in strokovnjake, ki so usposobljeni za vodenje trajnostnega razvoja, ob upoštevanju izročila evropskega razsvetljenstva in humanizma ter ob upoštevanju človekovih pravic. Posebno skrb namenja razvoju talentov.

Spodbuja interdisciplinarni in multidisciplinarni študij. Izmenjuje svoje dosežke na področju znanosti in umetnosti z drugimi Univerzami in znanstvenoraziskovalnimi ustanovami. Tako prispeva svoj delež v slovensko in svetovno zakladnico znanja in iz nje prenaša znanje med študente in druge uporabnike.

Sodeluje z organizacijami iz gospodarstva in storitvenih dejavnosti v javnem in zasebnem sektorju, z državnimi organi, lokalnimi skupnostmi ter civilno družbo. S tem pospešuje uporabo svojih raziskovalnih in izobraževalnih dosežkov ter prispeva k družbenemu razvoju. Z dejavnim odzivanjem na dogajanja v svojem okolju predstavlja kritično vest družbe.

Vizija Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani bo leta 2020 prepoznana, mednarodno odprta in odlična raziskovalna univerza, ki ustvarjalno prispeva h kakovosti življenja.

Poslanstvo in vizija PF

PF je avtonomna in ustvarjalna akademska skupnost učiteljev, raziskovalcev, študentov in drugih sodelavcev. Njena visoka akademska odličnost temelji na kakovostni izvedbi študijskih programov, stalni interakciji s spreminjajočim pravnim okoljem in razvijajočo sodno prakso ter vpetosti njenih članov v družbeno okolje. Družbena odgovornost PF je trdna podpora vladavini prava in pravni državi kot najvišji civilizacijski vrednoti.

PF bo še naprej zasledovala svoj cilj in ostala najboljša pravna šola v državi, katere diplomanti bodo najboljše usposobljeni za opravljanje najzahtevnejših praviških poklicev v pravosodju in sposobni vključevanja v mednarodni prostor. Cilj ostaja uvrstitev med pravne šole, ki v svetovnem merilu izstopajo s svojo odličnostjo in kakovostjo ter sodobnim in ustvarjalnim pristopom k pravnemu študiju.

PF izvaja pedagoško in znanstveno raziskovalno delo. PF izvaja nacionalni raziskovalni in razvojni program kot del obveznega pedagoškega dela in v sklopu temeljnih, aplikativnih, razvojnih in drugih projektov. Raziskovalno in razvojno delo kot del obveznega pedagoškega dela izvajajo visokošolski učitelji in visokošolski sodelavci na svojih področjih. PF si bo tudi v prihodnje prizadevala še

izboljšati kakovost študija, razširiti obseg in intenzivnost raziskovalnega dela na pravnem področju in še intenzivirati mednarodne povezave v okviru tega.

Za postopno uresničevanje poslanstva in razvojne vizije in za razrešitev navedenih temeljnih razvojnih vprašanj potrebuje PF jasne strateške usmeritve ter iz njih izpeljane dolgoročne cilje. Te usmeritve in cilji so zajeti v Strategiji razvoja Pravne fakultete Univerze v Ljubljani 2013-2020, ki jo je sprejel senat PF na svoji 9. seji 23. junija 2014 in je dostopna na <<http://www.pf.uni-lj.si/media/strategijapf1.pdf>>.

3. IZVEDENE DEJAVNOSTI V LETU 2017 s samoevalvacijo

3.1 PO DEJAVNOSTIH

3.1.1 Izobraževalna dejavnost

Do leta 2020 zasleduje Univerza v Ljubljani (UL) tri poglobitne dolgoročne cilje na področju izobraževanja:

- nekoliko zmanjšati število študentk in študentov,
- povečati število diplomantov za tretjino in povečati kakovost diplom,
- zmanjšati razdrobljenost programov.

Upošteva navedene dolgoročne strateške cilje UL je tudi ena od poglobitnih usmeritev PF dvig kakovosti na področju izobraževanja. Ob tem pa lahko ponovimo, da je PF do konca leta 2017 navedene cilje UL na tem področju v veliki meri že dosegla.

Izhajajoč iz Strategije razvoja Pravne fakultete Univerze v Ljubljani 2013–2020 pa zasleduje PF na področju izobraževanja zlasti te poglobitne cilje:

- izobraziti široko razgledanega pravnika, ki se bo znal samostojno in kreativno soočiti z družbenimi izzivi;
- povečati kakovost izvedbe študijskih programov na vseh stopnjah študija;
- povečati uspešnost in učinkovitost študija;
- tesneje povezati znanstvenoraziskovalno in izobraževalno dejavnost;
- okrepiti sodelovanje z drugimi visokošolskimi zavodi znotraj in izven UL;
- okrepiti vse oblike mednarodnega sodelovanja na pedagoškem področju;
- intenzivneje povezati izvedbo pedagoškega procesa z družbenim okoljem, predvsem z vključevanjem strokovnjakov iz pravosodja.

3.1.1.1 Prva stopnja z evalvacijo študijskih programov

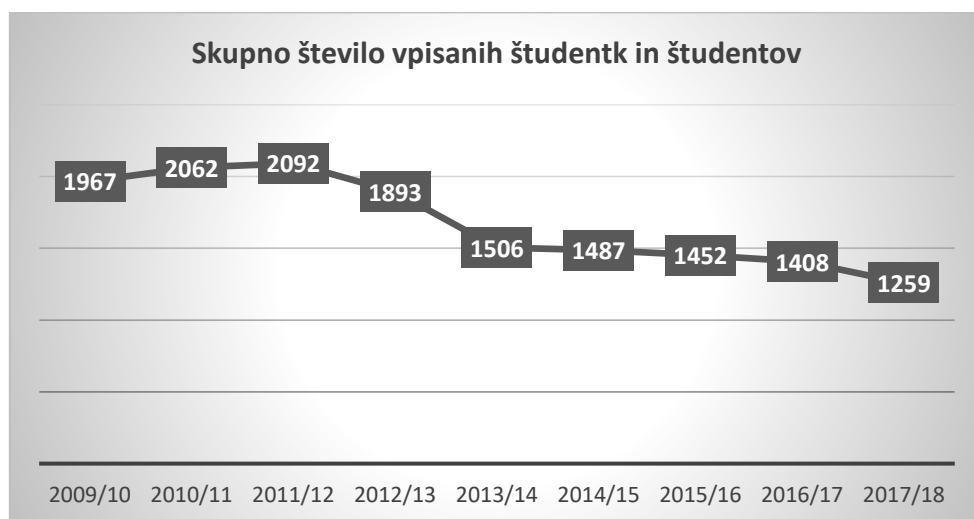
Kot že vrsto let poprej, tudi za leto 2017 velja, da **neustrezna ureditev študijskega programa v obliki ločene prve in druge bolonjske stopnje** neugodno vpliva na možnost smiselnega spremljanja kazalnikov kakovosti. Ta dejavnik je bil že v preteklih letih izpostavljen kot ena ključnih pomanjkljivosti na področju zagotavljanja kakovosti študija na PF, zato je treba uvodoma ponovno omeniti prizadevanja PF za uvedbo enovitega petletnega magistrskega študija prava, s katerimi je PF nadaljevala tudi v letu 2017.

Čeprav je bilo mogoče že v preteklih letih ugotoviti, da *ni več ovir za začetek postopka akreditacije* novega enovitega petletnega magistrskega študija prava, je morala PF do nedavnega večino pozornosti najprej nameniti uspešnemu zaključku postopka reakreditacije obstoječih študijskih programov I., II., in III. stopnje. Brez ustreznih akreditiranih študijskih programov, ki so podlaga za izvajanje

izobraževalne dejavnosti na PF, namreč sploh ni mogoče govoriti o študiju prava, ki ima za cilj študentom in študentkam omogočiti doseganje potrebnih kvalifikacij za opravljanje najzahtevnejših pravnih poklicev. Po uspešnem zaključku postopka ponovne akreditacije obstoječih študijskih programov je bilo mogoče v letu 2017 nadaljevati delo v zvezi s pripravo in vložitvijo vloge (predloga) za akreditacijo novega enovitega petletnega študijskega programa. V zvezi s tem pa je treba (ponovno) opozoriti, da doseganje tega strateškega cilja ni v celoti odvisno zgolj od prizadevanj PF, temveč tudi od zunanjih institucionalnih dejavnikov oziroma razmer na področju visokega šolstva v Sloveniji.¹ Tudi v teh institucionalnih dejavnikih je treba iskati razloge, da PF v letu 2017 še ni uspela v celoti pripraviti in vložiti omenjene vloge za akreditacijo enovitega petletnega študijskega programa.

Ponovno je treba omeniti tudi, da je PF že v letu 2016 pripravila tudi vloge (predloge) **študijskih programov za izpopolnjevanje – specializacija znanj s področja prava**. Ti programi so najprej prestali predhodno preverjanje na UL in so trenutno v postopku za akreditacijo na Nacionalni agenciji RS za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS).² Gre za pomemben korak PF, s katerim bo mogoče obogatiti kakovost izobraževalne dejavnosti PF s ponudbo k praksi usmerjenega, nadaljnjega izobraževanja pravnikov in pravnice.

Sicer je PF tudi v letu 2017 nadaljevala z uresničevanjem enega od svojih in univerzitetnih strateških ciljev, tj. **postopnega zmanjšanja števila (novih) študentov**. Trend zmanjševanja skupnega števila študentk in študentov, ki ga je mogoče opazovati že zadnjih nekaj let, se je nadaljeval tudi v letu 2017. Skupno število študentk in študentov PF je tako ob koncu leta 2017 upadlo na manj kot 1300 (glej tudi spodnji graf, ki prikazuje gibanje skupnega števila študentk in študentov PF od uvedbe bolonjskih študijskih programov).

Prikazano gibanje skupnega števila študentk in študentov pa je treba gledati v povezavi z gibanjem števila zaposlenih na PF, saj je le na ta način mogoče oceniti enega od pomembnih kazalnikov kakovosti izobraževalne dejavnosti, tj. **(ne)ustrezno razmerje med številom pedagogov (in drugih zaposlenih) ter študentk in študentov**.³ V preteklih letih je bilo namreč že večkrat izpostavljeno, da je prav to ena od okoliščin, ki (lahko) ohromi možnost kakovostnega izobraževanja.

Tudi v letu 2017 je mogoče zmanjševanje skupnega števila študentk in študentov pojasniti zlasti z zmanjšanim številom razpisanih mest v prvem letniku; od leta 2015/16 razpisujemo 200 mest na rednem študiju, pred tem pa 256 in celo več mest (generacije, ki zaključujejo študij, so še vedno

¹ Primer takšnega dejavnika je na primer sprememba *Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov* pri Nacionalni agenciji RS za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS) v letu 2017 in nejasne usmeritve agencije glede priprave vloge za akreditacijo (novih) študijskih programov.

² UL je vlogo za akreditacijo programa posredovala v obravnavo NAKVIS že 3. 10. 2016. Šele 21. 9. 2017 je NAKVIS imenoval skupino strokovnjakov z nalogo, da izdelajo poročilo o ustreznosti našega predloga. Njihovega poročila PF še vedno ni prejela, čeprav naj bi ga skupina izdelala v treh mesecih.

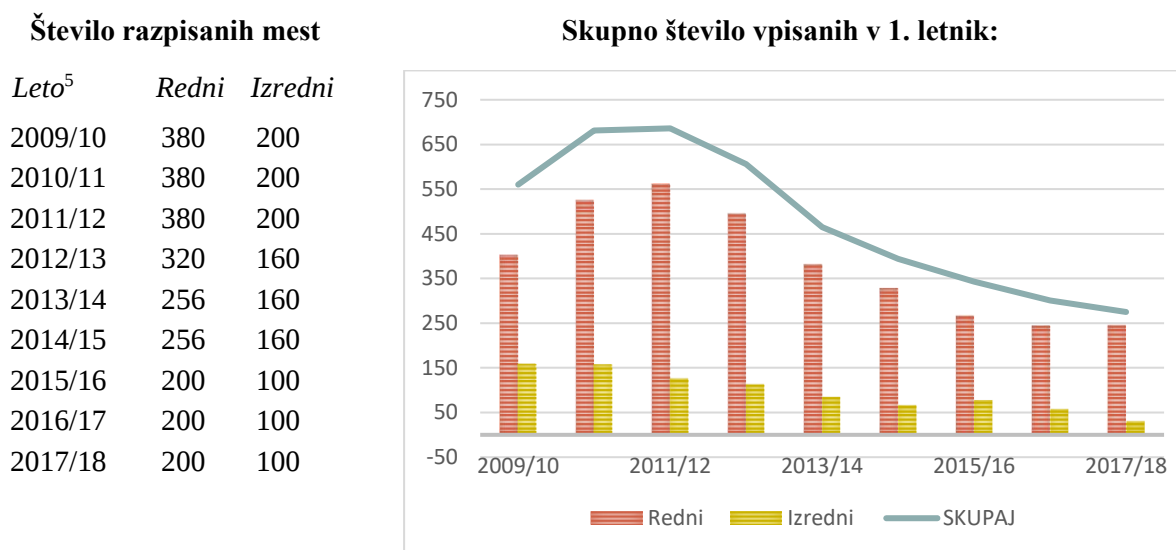
³ Več o gibanju števila pedagoških delavk in delavcev v letu 2017 glej v nadaljevanju poročila, točka 3.1.6.3.

številčneje od generacij, ki se na novo vpisujejo na PF).⁴ Podobno kot v preteklih letih velja opozoriti, da to načeloma ni posledica upadanja zanimanja za študij prava na PF. Kljub nekaterim nenaklonjenim zunanjim okoliščinam (npr. številčno manjše generacije, konkurenca na trgu pravnega izobraževanja) ostaja **zanimanje za študij na PF** sorazmerno veliko. To je predvsem odraz dolgoročnih prizadevanj PF za kakovost študija in ohranitev njenega visokega ugleda. Poleg tega pa je PF podobno kot v preteklih letih, tudi v letu 2017 aktivno delovala v smeri promocije študija prava na PF. Tako je npr. v namen celovite predstavitve pravnega študija (poleg ponovno dobro obiskanih informativnih dni) v sodelovanju s številnimi srednjimi šolami po Sloveniji organizirala tudi vrsto predstavitev študija in obštudijskih dejavnosti, ki potekajo na PF (na primer predstavitev PF na Sejmu izobraževanja in poklicev – Informativa, Sejem obštudijskih dejavnosti v organizaciji društva HOPE (ki deluje na PF), na katerem so se predstavila vsa društva in obštudijske dejavnosti, ki so na voljo študentkam in študentom PF, obiski in predstavitve študija na PF na srednjih šolah, ki jih skrbno izvajajo predvsem asistenti PF). Pri organizaciji in izvedbi predstavitev gre posebej izpostaviti odlično sodelovanje zaposlenih in študentov na PF.

Zmanjšanje števila razpisanih mest na 200 (od leta 2015/16 dalje) in s tem upadanje skupnega števila študentov je pretežno rezultat načrtne usmeritve PF k zmanjševanju celotnega števila študentk in študentov, ki ga PF dosega z **znižanim številom razpisanih mest (za prvi letnik prvostopenjskega študija prava)**. V tem kontekstu je PF tudi v letu 2017 nadaljevala po poti, ki jo je začrtala v preteklih letih, in razpisala 200 rednih in 100 izrednih mest za prvostopenjski dodiplomski študij prava.

Podatki v spodnji tabeli, ki kažejo gibanje števila razpisanih vpisnih mest za redni in izredni študij od uvedbe bolonjskih študijskih programov, potrjujejo zavezanost PF temu cilju, grafični prikaz, ki kaže skupno število vpisanih v 1. letnik univerzitetnega študijskega programa I. stopnje, pa dokazuje, da so (bila) ta prizadevanja PF uspešna.

Univerzitetni študijski program I. stopnje

Posledice teh prizadevanj za postopno zmanjšanje števila (novih) študentov se bodo v celoti odrazile šele v prihodnjih nekaj letih, ko bo PF kontinuirano vpisovala konstantno (manjše) število študentk in študentov. Prav tako pa bo šele v prihodnjih letih (s primerjavo drugih kazalnikov kakovosti) mogoče celovito oceniti predvidene pozitivne posledice tega zmanjšanja števila študentk in študentov na kakovost študija na PF.

⁴ Drug dejavnik pri zmanjševanju, ki je bil aktualen zlasti v letu 2016, je zaključevanje starega magistrskega programa. Glej *Poslovno poročilo Pravne fakultete Univerze v Ljubljani s poročilom o kakovosti za leto 2016*.

⁵ V študijskem letu 2008/2009 je PF zadnjič razpisala prosta mesta za (stari) univerzitetni dodiplomski študij Pravo. Od študijskega leta 2009/10 se podatki o razpisanih mestih nanašajo na (bolonjski) univerzitetni študijski program I. stopnje.

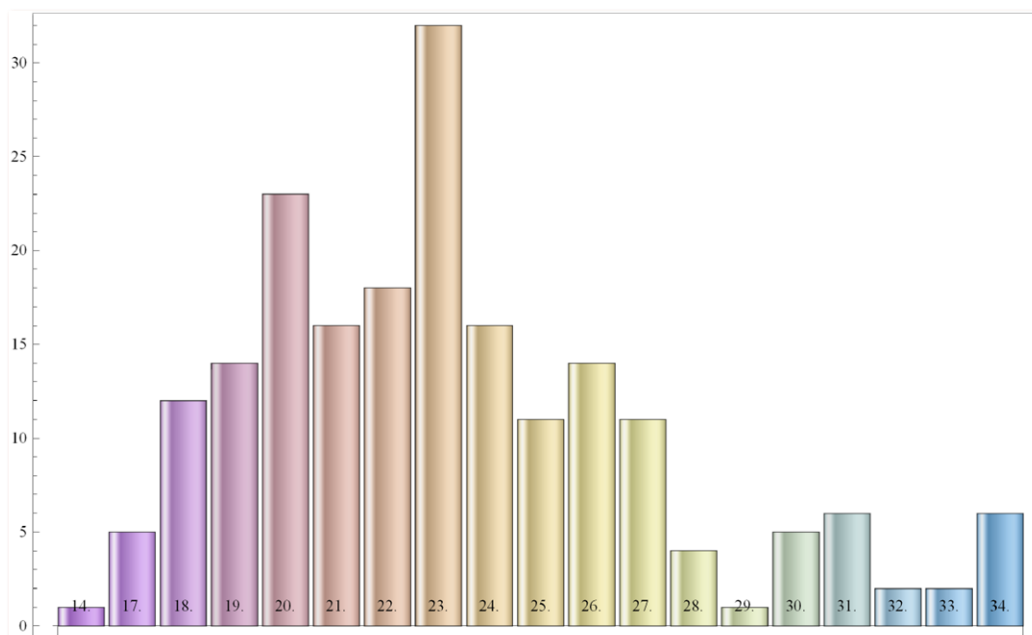
Podatki v spodnji tabeli prikazujejo še aktualno stanje vpisanih študentk in študentov na PF v začetku študijskega leta 2017/18, in sicer po različnih letnikih in načinih študija (vpisa).

Število vpisanih na I. stopnji študija v študijskem letu 2017/18

2017/18	1. LETNIK		2. LETNIK		3. LETNIK		4. LETNIK		DODATNO LETO		Skupaj
	Red.	Izred.	Red.	Izred.	Red.	Izred.	Red.	Izred.	Red.	Izred.	
Prvič	192	24	128	10	135	14	152	4	35	4	698
Ponovno	53	6	13	1	2	0	0	0	0	0	75
podaljšan status	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	5
Skupaj	245	30	142	11	138	15	153	5	35	4	778

Glede na uspešno doseženo ciljno vrednost števila vpisanih se bo PF v prihodnje posvetila drugim dejavnikom, ki v tem kontekstu vplivajo na kakovost študija. Tako je bilo npr. v preteklih letih že večkrat poudarjeno, da omejevanje števila vpisanih in posledično manjše število študentk in študentov samo po sebi ni zagotovilo, da se bodo na PF res vpisali tudi najustreznejši kandidati in kandidatke za študij prava. Zato bo PF v prihodnjih letih usmerila pozornost k merilom, po katerih se opravlja izbor za vpis na PF. Preteklih nekaj let je bila pri tem v ospredju zlasti možnost ponovne uvedbe **sprejemnega izpita**. PF je v letu 2017 sistematično pristopila k preučitvi te možnosti, ki je bila v okviru razprave o kakovosti študija na PF že večkrat omenjena kot eden od ključnih ukrepov za doseganje kakovosti. V razpravi pa se je izkazalo, da je vprašljiva smiselnost sprejemnega izpita glede na to, da se zmanjšuje razlika med številom prijavljenih in razpisanim številom mest.

Ne glede na to pa eden od pglavitnih ciljev v prihodnje ostaja iskanje ustreznih načinov za zagotovitev vpisa najprimernejših kandidat in kandidatov za študij prava. V letu 2017 je bil storjen prvi korak v tej smeri, tj. začetek izdelave analize profila študentk in študentov, ki so se v preteklih letih vpisali na PF. Eno od meril, ki kažejo na kakovost (bodočih) študentk in študentov, je tudi uspeh na maturi. Spodnji graf ilustrativno prikazuje razporeditev študentk in študentov, ki so bili v študijskem letu 2017/18 prvič vpisani na študijski program pravo I. stopnje na PF, in sicer glede na uspeh na maturi (tj. glede na skupno število doseženih točk).

Abscisna os: število točk, doseženih na maturi
Ordinatsna os: število študentk oz. študentov

Vir: Univerza v Ljubljani

V prihodnje bo PF zbrala še druge podobne podatke (npr. ocene na maturi pri posamičnih predmetih) in na tej podlagi oblikovala dodatne indikatorje, s pomočjo katerih bo mogoče ustrezneje oceniti, kdo so najustreznejši kandidati in kandidatke za študij prava, ter zasnovati ukrepe, s katerimi jih bo PF vzpodbudila v vpisu.

PF od študijskega leta 2009/10 razpisuje tudi 10 mest za tujce. Analiza njihovega uspeha pri študiju pa kaže izrazito slabo sliko; le 11,3% jih je po vpisu v obdobju med študijskimi leti 2009/10 do 2015/16 napredovalo iz prvega letnika. PF ocenjuje, da je neznanje (ali nezadostno znanje) slovenščine poglaviti razlog za takšno stanje. Študij prava temelji namreč na natančnem razumevanju pravnih besedil ter sposobnosti konciznega ustnega in pisnega izražanja v slovenščini. Zaradi nacionalne obarvanosti velikega deleža predmetov je pretežni del študijske literature v slovenščini, ki se za študente tujce brez dobrega znanja slovenskega jezika očitno kaže kot prevelika ovira. Zaradi navedenih razlogov je PF ocenila, da je za zagotavljanje kakovosti študija potrebno med vpisne pogoje za študij na I. stopnji dodati znanje slovenskega jezika. V skladu s sklepom Senata PF je zato PF konec leta 2017 predlagala, da se vpisnim pogojem za vpis na univerzitetni študijski program Pravo I. stopnje za štud. leto 2018/19 kot nov vpisni pogoj doda tudi **znanje slovenskega jezika**.

Običajno se kot kazalnika kakovosti upoštevata tudi **prehodnost** študentk in študentov med letniki ter **povprečno trajanje študija**. PF je že v preteklih letih razmeroma nizko prehodnost izpostavljala kot eno od težav pri spremljanju kakovosti izobraževalne dejavnosti. Po eni strani je lahko nizka prehodnost res (upravičeno) razumljena kot pokazatelj sistemskih težav pri študiju, a po drugi strani prav to kaže tudi na ohranjanje trajne skrbi PF za visoko raven študijskih standardov in kakovost njenih diplomantk in diplomantov, ki jih PF ne želi za vsako ceno podrežati pragmatičnim interesom, tj. zgolj nominalnemu dvigu kakovosti. Kljub ambivalentnemu odnosu do prehodnosti kot kazalniku kakovosti študija, pa PF vsa leta spremlja njegovo vrednost. V spodnji tabeli so prikazani podatki o prehodnosti ob začetku študijskega leta 2017/18.⁶ Pri velja omeniti še, da glede kazalnika prehodnosti v primerjavi s podatki zadnjih nekaj let, v letu 2017 ni bistvenih odstopanj.

Prehodnost iz prvega v drugi letnik na I. stopnji študija

Prehodnost	1. letnik (Iz prvega v drugi)	2. letnik (Iz drugega v tretji)	3. letnik (Iz tretjega v četrti)
Skupaj	46 %	80 %	97 %
Redni	51 %	85 %	109 % ⁷
Izredni	22 %	51 %	19 %

Ukrep za povečanje prehodnosti (in boljših študijskih rezultatov nasploh) tudi v letu 2017 ostaja **spodbujanje sprotnega dela** študentk in študentov, na primer s preverjanjem prisotnosti na vajah (zlasti v nižjih letnikih, kjer je problem prehodnosti najočitnejši). K izboljšanju stanja v zvezi s tem problemom bistveno pripomore tudi vedno večji poudarek, ki ga PF namenja **sistemu tutorstva** na vseh ravneh (tutorstvo za tuje študentke in študente na študijski izmenjavi, predmetno tutorstvo,

⁶ V sistemu kakovosti UL je glede vprašanja sta glede prehodnosti predvidena dva uradna kazalnika: (1) *prehodnost med letniki* in (2) *prehodnost med letniki glede na srednješolski uspeh študentov*. V nadaljevanju je za potrebe kakovosti izobraževalne dejavnosti v tem poročilu relevanten le prvi, tj. prehodnost med letniki, ki jo lahko primeroma opredelimo s pomočjo prehodnosti iz prvega v drugi letnik, ki jo izračunano na sledeč način: število vpisanih v 2. letnik v obdobju t (tekočem študijskem letu) brez ponavljavcev / število vpisanih v 1. letnik vključno s ponavljavci v prejšnjem študijskem letu ($t-1$). Takšna opredelitev prehodnosti oziroma način njenega izračuna po vsebini ustreza kazalniku *prehodnost čiste generacije*, ki ga v postopkih akreditacije in evalvacije študijskih programov uporablja NAKVIS.

⁷ V študijskem letu 2017/18 je v 4. letnik vpisanih več rednih študentk in študentov, kot je bilo lani redno vpisanih v 3. letnik (skupaj s ponavljalci). Razlogi za to so npr., da fakulteta omogoča tudi napredovanje iz izrednega na redni študij, vpis t. i. pavzerjev ter študentk in študentov, ki nadaljujejo s študijem po prekinitvi študija, ki je trajala več kot dve leti (v skladu s Statutom UL).

uvajalno tutorstvo in tutorstvo za študente in študentke s posebnimi potrebami).⁸ Konec leta 2017 smo v Pravilnik o tutorstvu dodali še novo obliko – tutorstvo za študente športnike.

V letu 2017 je bila na PF – s ciljem zagotavljanja nemotenega študijskega procesa in izboljšanja kakovosti študijskega uspeha – opravljena tudi razprava o morebitnem podaljšanju zimskega izpitnega obdobja za en teden, premiku izrednih izpitnih rokov iz marca na januar in rednih izpitnih rokov (za semestrskе predmete) na mesec maj. Senat PF je potrdil omenjene spremembe, ki so se začele uporabljati z začetkom študijskega leta 2017/18. S temi ukrepi je PF zagotovila nemoteno izvajanje neposrednega pedagoškega dela v času zimskega in poletnega semestra ter optimalnejšo razporeditev izpitnih rokov, kar bo predvidoma prispevalo tudi k boljšim študijskim rezultatom, ki bodo vidni ob koncu študijskega leta.

Izboljšanju kakovosti študijskega procesa na PF je namenjen tudi ukrep **omejitve vpisa na izbirne predmete** programa I. stopnje na 100 mest, ki se je začel izvajati v študijskem letu 2017/18. Preko informacijskega sistema (ŠIS) se po novem na posamezni izbirni predmet vpiše 85 študentov, 15 dodatnih študentov pa dobi to možnost v postopku obravnave prošnje za zamenjavo izbirnega predmeta (pri obravnavi teh prošenj pa se upošteva redno napredovanje po študijskem programu, kot dopolnilna kriterija pa še število ECTS prejšnjega letnika in povprečna ocena). Bolj enakomerna razporeditev študentk in študentov pri posameznih predmetih bo predvidoma omogočila bolj kakovostno izvedbo posameznih (izbirnih) predmetov: po eni strani se bo zmanjšalo število udeležencev pri številčno najbolj obremenjenih predmetih, po drugi strani pa se z uvedbo tega ukrepa povečuje možnost, da se bo zaradi nekoliko enakomernejše razporeditve vpisa na izbirne predmete v polnem obsegu izvajalo več izbirnih predmetov, kar prispevka k izbirnosti študija tudi na dejanski ravni.

Spremembe pogojev za zaključek študija na univerzitetnem programu I. stopnje, ki so začele veljati že s študijskim letom 2015/16 so pomembno prispevale h kakovosti študija tudi v letu 2017. Kot je bilo že pojasnjeno, za zaključek študija na prvi stopnji univerzitetnega študijskega programa prava I. stopnje zadostuje, da študent oziroma študentka opraviti vse študijske obveznosti in izpite iz posameznih predmetov tega študijskega programa, ukinjena pa je obveznost uspešno izdelati in zagovarjati diplomsko delo ter nadomeščena z več izbirnimi predmeti.⁹ Nova ureditev glede zaključka študija na I. stopnji nakazuje tudi namero PF k oblikovanju enovitega petletnega študijskega programa, ki se zaključi z kakovostno izdelanim, obsežnejšim magistrskim diplomskim delom.

S tem je povezano tudi stanje **diplomantk in diplomantov** oziroma **zaključevanje študija** na programu I. stopnje. V tabeli je prikazano skupno število študentk in študentov, ki so na PF zaključili študijski program pravo na I. stopnji, in sicer upošteva začetek izvajanja tega študijskega programa v študijskem letu 2009/10:¹⁰

Leto	2013	2014	2015	2016	2017
Število	77	123	225	233	178

V preteklih letih so postopno postale vidne spremembe v strukturi diplomantk in diplomantov na vseh študijskih programih, ki se izvajajo na PF. Tako je po eni strani začelo prihajati do postopnega zmanjševanja študentk in študentov, ki so zaključevali študij na starem univerzitetnem programu (z nazivom univerzitetni diplomirani pravnik),¹¹ po drugi strani pa povečevanje števila študentk in študentov, ki so študij na PF zaključili po bolonjskem programu I. in II. stopnje. V letu 2017 pa se je ta trend, ki je bil nazorno (grafično) prikazan v lanskem poročilu, zaključil. V tem letu namreč ni bilo

⁸ Podrobneje o sistemu tutorstva glej poglavje 3.1.4.1 »Obštudijska in interesna dejavnost, storitve za študente«.

⁹ Za izdelavo in zagovor diplomske naloge se za študente, ki so bili vpisani v prvostopenjski študijski program pravo pred študijskim letom 2015/16 še naprej uporabljajo določbe Pravilnika o diplomski nalogi, ki so veljale do sprejema tega pravilnika. Novi režim glede zaključka študija velja torej za študente in študentke, ki so se vpisali v 4. letnik prvostopenjskega študija prava v študijskem letu 2015/16.

¹⁰ Glede na začetek izvajanja tega študijskega programa v študijskem letu 2009/10 je razumljivo, da fakulteta prve diplomante oziroma diplomantke na tem študijskem programu dobila v letu 2013.

¹¹ Glej točko 3.1.1.4.

več mogoče opravljati študijskih obveznosti na starem, univerzitetnem dodiplomskem programu. Študij po tem programu je moral biti zaključen najkasneje do 30. 9. 2016. Prav tako pa so se v letu 2017 začele nakazovati spremembe pri zaključevanju študija na I. in II. stopnji bolonjskih študijskih programov. Medtem ko je od uvedbe bolonjskih študijskih programov leta 2009/10 število študentk in študentov, ki so zaključili študij na I. stopnji, vsako leto naraslo, pa je v letu 2017 študij na I. stopnji zaključilo manj študentk in študentov kot v preteklem letu. Ob tem pa velja opozoriti, da to zmanjšanje števila diplomantk in diplomantov ni posledica dejavnikov kakovosti, kot je na primer (slaba) prehodnost med letniki, temveč je zmanjšanje treba razumeti bolj kot posledico strateške odločitve PF, ki je v preteklih letih znatno omejila vpisna mesta in začela tudi dejansko zmanjševati število vpisanih študentk in študentov (v prvi letnik študijskega programa I. stopnje).¹²

Opisana sprememba je dodatno prispevala tudi k manj zapletenemu **prehodu med prvo in drugo stopnjo študija**, čeprav je PF v preteklih letih na tem področju (z izjemo že izpostavljenega izjemno intenzivnega dela pedagogov in referata koncentriranega zlasti v septembru 2015) ni imela bistvenih težav. Namreč, večina tistih, ki zaključijo študij na I. stopnji, se odloči za neposreden prehod (nadaljnji vpis) na študij prava II. stopnje.¹³ Tako je na primer od 179 študentk in študentov, ki so se v študijskem letu 2017/18 prvič vpisali na študijski program II. stopnje, namreč kar 172 takšnih, ki so študijski program I. stopnje zaključili v študijskem letu 2016/17 in torej študij na PF nadaljevali z neposrednim vpisom na študijski program II. stopnje.

Kot v preteklih letih, tudi za leto 2017 velja, da so za kakovost v izobraževalnem procesu na PF vedno bolj pomembne alternativne oblike poučevanja, ki vključujejo tudi **aktivne metode učenja in poučevanja** ter **sodelovanje z okoljem v okviru študija**.¹⁴ Tako se na primer pedagoško delo v okviru izvajanja študijskih programov vseskozi dopolnjuje s praktičnimi primeri ter neposrednim obiskovanjem najpomembnejših mednarodnih, državnih, nedržavnih in zasebnih subjektov, ki zaposlujejo pravnike. Prav tako se v redni pedagoški proces, ki se izvaja neposredno na PF, vseskozi vključujejo različne oblike sodelovanja z okoljem. Kot dobro prakso slednjega lahko omenimo uspešno sodelovanje PF na javnem razpisu Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklad RS »Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem v lokalnem in regionalnem okolju - Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016–2018«. PF je na razpisu dobila tri projekte, katerih namen je bil povezovanje visokošolskih zavodov z negospodarskim in neprofitnim sektorjem v lokalnem oziroma regionalnem okolju ter izvajanje inovativnih prožnih oblik učenja za razvoj kompetenc in praktičnih izkušenj študentk in študentov. V okviru projektov so študenti in študentke proučevali različne kreativne in inovativne rešitve za izzive negospodarskega in neprofitnega sektorja.¹⁵ Podobno je mogoče ugotoviti glede uspešnega sodelovanja PF na javnem razpisu za projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v lokalnem in regionalnem okolju, »Po kreativni poti do znanja 2016/17«.¹⁶

Z začetkom študijskega leta 2016/17 je PF kot nov izbirni predmet v 3. ali 4. letniku začela izvajati »**Pravno raziskovanje in pisanje**«, ki vsebinsko v celoti pokrije potrebo po zagotavljanju možnosti za poglobljanje teh vsebin v okviru študija prava. Izvedba predmeta se je z novim (gostujočim) nosilcem uspešno nadaljevala tudi v študijskem letu 2017/18, kar potrjuje, da se je predmet uspešno uveljavil.

V letu 2017 je bila PF uspešna tudi s prijavo na razpisu Izvršne agencije EU za izobraževanje, audiovizualne zadeve in kulturo (EACEA) za modul Jeana Monneta. PF je na razpisu kandidirala s projektom »*Migration and Refugee Law in Europe*«, v okviru katerega je predvidela tudi izvajanje novega izbirnega predmeta »Pravo migracij in azila«, in sicer z nosilcem doc. dr. Samom

¹² Podatki o razpisnih mestih in številu vpisanih za pretekla leta so v tabelarični in grafični obliki prikazani zgoraj.

¹³ Glede števila vpisanih na II. stopnjo glej poglavje 3.1.1.2.

¹⁴ Ugotovitev se nanaša na vse stopnje študija, tj. programe prve, druge in tretje stopnje.

¹⁵ Natančnejše informacije o omenjenih (t. i. ŠIPK) projektih PF so dostopne na naslednji povezavi: <http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/razvojni-in-izobrazevalni-projekti/studentski-inovativni-projekti-za-druzbeno-korist-2016-2018-sipk/> (2. 2. 2018).

¹⁶ Informacije o t. i. PKP projektih, ki so bili v letu 2017 izvedeni na PF so dostopne na naslednji povezavi: <http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/razvojni-in-izobrazevalni-projekti/po-kreativni-poti-do-prakticnega-znanja-3-javni-razpis-ppk-201617/> (2. 2. 2018).

Bardutzkyjem. Uspešna prijava pomeni, da bo PF naslednja tri študijska leta deležna sofinanciranja za potrebe izvajanje navedenega predmeta, ki bo za študentke in študente prvič na voljo v poletnem semestru študijskega leta 2017/18. Izvajanje predmeta bo z aktualno tematiko ter vpetostjo v mednarodno okolje dodatno obogatilo pedagoški proces in prispevalo h kakovosti študija na PF.

V zimskem semestru študijskega leta 2017/18 sta bila v pedagoški proces PF neposredno vključena tudi ugledna gostujoča profesorja iz tujine. Predavateljica z Univerze v Cambridgeu (VB), izr. prof. dr. Veronika Fikfak, je med drugim izvedla predmet (v angleškem jeziku) z naslovom *Comparative Human Rights Law*, poletno šolo na temo izstopa Združenega Kraljestva iz EU (Brexit) ter raziskovalni projekt s skupino študentk in študentov. Predavatelj na Univerzi v Gironi (Španija), doc. dr. Andrej Kristan, pa je sodeloval kot gostujoči nosilec izbirnega predmeta *Pravno raziskovanje in pisanje*, kot eden od predavateljev pri predmetu *Filozofija prava*, ki se sicer izvaja na študijskem programu II. stopnje, za študente in študentke pa je organiziral tudi mednarodno zimsko šolo z naslovom »*New Challenges to Democracy*«, v okviru katere je potekala tudi mednarodna konferenca z naslovom: »*The Legitimacy of Global Institutions*«.

Ob rednih oblikah študija pa so bile študentkam in študentom na voljo še druge učne vsebine in načini, ki zahtevajo oziroma omogočajo posebej aktivno možnost pridobivanja in praktičnega preverjanja novih znanj. Tako so imeli študenti in študentke v študijskem letu 2017 v okviru PF možnost sodelovati na več različnih pravnih klinikah oziroma svetovalnicah, domačih in mednarodnih tekmovanjih iz simulacij reševanja pravnih sporov (t. i. *moot court* tekmovanjih), različnih razpravnih skupinah (na primer o pravni filozofiji, pravni zgodovini, itd.), poletnih šolah in manjših raziskovalnih projektih, strokovnih ekskurzijah ipd., v sodelovanju z učitelji PF. Na kakovost študija v tem kontekstu nesporno kaže tudi dejstvo, da študenti in študentke PF na študentskih tekmovanjih praviloma dosegajo vrhunske uvrstitve, v okviru drugih dejavnosti pa prepoznave dosežke. Tako velja v letu 2017 zgolj *primeroma* omeniti uspeh študentskih ekip PF na svetovnem tekmovanju iz mednarodnega prava – Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition, kjer je ekipa PF v kategoriji pisnih memorandumov dosegla prvo mesto in nagrado Hardy C. Dillard Awards for Best Combined Memorials - World & Qualifying Rounds, poznavanja prava EU – European Law Moot Court (ELMC); regionalnem moot court tekmovanju (Regional Moot Court Competition) iz poznavanja Evropske Konvencije o varstvu človekovih pravic; mednarodnem tekmovanju iz poznavanja prava Evropske unije – Central and East European Moot Competition (CEEMC); mednarodnem tekmovanju s področja prava mednarodne prodaje ter mednarodne trgovinske arbitraže »Willem C. Vis International Arbitration Moot«.

Že lansko leto je bilo v tem kontekstu kot priložnost za krepitev kakovosti posebej izpostavljeno prizadevanje PF za tesnejše in bolj ***neposredno povezovanje obštudijskih dejavnosti s študijskim procesom PF***. PF se je namreč zavezala, da bo nosilce in izvajalce že obstoječih obštudijskih dejavnosti spodbujala k temu, da pripravijo utemeljene predloge za akreditacijo obštudijskih dejavnosti na UL, ki študentom in študentkam prinašajo kreditne točke (ECTS). PF je v letu 2017 izpolnila svojo namero, saj je uspešno zaključila postopke akreditacije omenjenih obštudijskih dejavnosti; senat UL je namreč potrdil, da študenti oziroma študentke za sodelovanje na katerikoli od petih pravnih klinik oziroma svetovalnic, ki delujejo v okviru PF, pridobijo 4 ECTS. To pomeni, da se jim bo sodelovanje v pravni kliniki oziroma svetovalnici vpisalo v Prilogo k diplomu, lahko pa s tako pridobljenimi kreditnimi točkami nadomestijo izbirni predmet, ovrednoten s 4 ECTS. PF je kot obštudijsko dejavnost akreditirala tudi »Tekmovanja v pravnem argumentiranju in simulacijah pravnih postopkov«, Komisija za študijske zadeve pa je s KT ovrednotila sodelovanje oz. uspehe na posamičnih tekmovanjih.

3.1.1.2 Druga stopnja z evalvacijo študijskih programov

Kot je bilo že večkrat izpostavljeno, je izvajanje študija na II. stopnji bistvenega pomena za zagotavljanje celovitosti in kakovosti pravnega izobraževanja, saj se za opravljanje vseh ključnih praviških del v pravosodju zahteva diploma I. in II. stopnje bolonjskega študijskega programa. Kljub težavam na začetku izvajanja študija na II. stopnji v letu 2013/2014, ki so bile pretežno posledica

zunanjih dejavnikov (umik finančnih sredstev, potrebnih za izvajanje druge stopnje študijskega programa s strani države), se je PF v danih okoliščinah ustrezno prilagodila in začela študij pravočasno izvajati. V študijskem letu 2016/17 pa je PF prvič začela študij na II. stopnji **izvajati v prvotno zastavljeni obliki**, tj. izhajajoč iz **štirih različnih usmeritvenih modulov** (splošni, gospodarskopравни, državnoopravni, mednarodnoopravni modul), ki jih imajo na voljo študentke in študenti vpisani na ta študijski program.

Z začetkom študijskega leta 2016/17 je bil torej po več letih odpravljen pomemben omejevalni ukrepi pri izvajanju študija na II. stopnji, s katerimi se je bila PF prisiljena prilagoditi na finančno situacijo, v kateri se ni znašla po lastni krivdi. Tako študentke in študenti v tekočem študijskem letu poleg dveh skupnih obveznih predmetov opravljajo študijske obveznosti pri obveznih predmetih izbranega modula ter še dva izbirna predmeta, pri čemer je dodatna izbirnost zagotovljena s tem, da lahko študent ali študentka kot izbirni predmet vpiše tudi katerega od predmetov iz preostalih treh modulov. Kljub tem pomembnim spremembam, ki prispevajo h kakovosti izvajanja programa na II. stopnji, pa se predmeti v primerjavi z lanskim letom načeloma izvajajo v *nespremenjenem obsegu*.

Pomemben prispevek h kakovosti študija na II. stopnji pa je novost, ki omogoča, da se pedagoški proces v okrnjenem obsegu izvaja tudi pri tistih predmetih na II. stopnji, pri katerih je vpisanih manj kot 10 študentk in študentov. V letu 2017 je bila namreč sprejeta sprememba *Pravilnika o podrobnejših merilih za vrednotenje dela pedagoških delavcev Pravne fakultete Univerze v Ljubljani*, ki določa, da se predavanja v obsegu 1/3 ur, predvidenih v učnem načrtu, izvedejo tudi, če je na posamezni modul na II. stopnji študija vpisanih (le) od 5 do 9 študentk oziroma študentov. Ta rešitev nakazuje, da PF resno pristopa k izbirnosti tudi na ravni dejanskega izvajanja študijskega procesa.

Ne glede na to pa je mogoče pričakovati, da bodo postopna ustalitev vsebine in načina dela pri predmetih na II. stopnji, med katerimi so bili mnogi (povsem) na novo zasnovani, ter začetek izvajanja študija po predvidenih modulih v letošnjem letu, v prihodnje še dodatno prispevali k dvigu kakovosti študija na II. stopnji. Evalvacija te projekcije (s poglobljeno analizo študentskih anket na II. stopnji), ki je bila sicer predvidena že ob koncu ob koncu študijskega leta 2015/16, bo izvedena konec tekočega študijskega leta, saj bo tako mogoče bolj celovito oceniti izvajanje drugostopenjskega študija po izvorni zasnovi, tj. z bolj usmerjenim in poglobljenim študijem v modulih.

Kot je bilo omenjeno že zgoraj,¹⁷ se v letu 2017 začenjajo nakazovati spremembe pri zaključevanju študija I. stopnje in vpisu na II. stopnjo bolonjskega študijskega programa. V primerjavi s prejšnjim študijskim letom je namreč število novo vpisanih študentk in študentov na II. stopnji študija nekoliko upadlo. Ob tem pa je treba tudi na tem mestu opozoriti, da zmanjšanje ni posledica nezaupanja študentk in študentov v delo PF (kljub nakazanim omejitvam in drugim dejavnikom, ki ovirajo optimalno izvedbo študija na II. stopnji), temveč je zmanjšanje treba razumeti bolj kot odraz strateške odločitve PF, ki je v preteklih letih znatno omejila vpisna mesta in začela tudi dejansko zmanjševati število vpisanih študentk in študentov (v prvi letnik študijskega programa I. stopnje).¹⁸ Kot je bilo že izpostavljeno, je mogoče zaupanje študentk in študentov (v kakovost izobraževanja na PF) razbrati iz visoke stopnje neposrednega prehoda iz študijskega programa I. stopnje na program II. stopnje.¹⁹

Število vpisanih na II. stopnji študija v študijskem letu 2017/18

2017/18	1. LETNIK		DODATNO LETO		Skupaj
	redni	izredni	redni	izredni	
prvič	179	0	214	0	393
podaljšan status	0	0	7	0	7
Skupaj	179	0	221	0	400

¹⁷ Glej točko 3.1.1.1.

¹⁸ Podatki o razpisnih mestih in številu vpisanih za pretekla leta so v tabelarični in grafični obliki prikazani zgoraj.

¹⁹ Glej zgoraj, ponovno 3.1.1.1.

Ne glede na dejstvo, da se večina študentk in študentov odloči za vpis dodatnega leta, zaključevanje študija na II. stopnji poteka brez omembe vrednih težav. Od samega začetka izvajanja tega študijskega programa je namreč mogoče zaznati trend povečevanja števila študentk in študentov, ki so zaključili študij na tej stopnji, kar prikazuje spodnja tabela. Pri tem je posebej opazno, da se je v letu 2017 število magistrstov in magistric skoraj podvojilo. Kljub temu pa je glede na postopno zmanjševanje skupnega števila vpisanih študentk in študentov na PF mogoče pričakovati, da bo v prihodnje vsaj nekoliko upadlo – podobno, kot je bilo mogoče to opaziti v zvezi z zaključevanjem študija na I. stopnji.²⁰

Zaključek študijskega programa pravo na II. stopnji

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število	0	1	2	1	13	73	89	188

PF se je sicer v preteklih letih zavežala, da bo odprla razpravo oziroma začela z iskanjem ustrežnejše rešitve za izvajanje študijskega programa II. stopnje, a je ob trendu postopnega izboljšanja kakovosti izvajanja študija na tej stopnji, ki ga je mogoče potrditi tudi v letu 2017, odločila, da je omenjeno razpravo o koreniti prenovi študija na II. stopnji bolj smiselno odložiti v interesu čimprejše uveljavitve enovitega petletnega študija, ki vsebinsko vključuje tudi magistrski študij.

PF si bo v prihodnje prizadevala še izboljšati študijski proces na II. stopnji, predvsem z delnimi posegi v študijski program, in sicer na tistih mestih, kjer se bo to izkazalo kot potrebno. Ena od takšnih sprememb bo potrebna v zvezi z nekaterimi pravnoekonomskimi predmeti, in sicer s ciljem postopne prenove oziroma vključevanjem aktualnih vsebin v tem delu študijskega procesa. Tako bo PF predvidoma že za naslednje študijsko leto predlagala v postopek akreditacije uvedbo novega izbirnega predmeta »Združitve, prevzemi in finančno prestrukturiranje gospodarskih družb«.

V zvezi s študijem na II. stopnji bo morala PF v kratkem nasloviti še en problem. V preteklih letih je bilo mogoče namreč tudi na II. stopnji ugotoviti, da (nekateri) vpisani tuji študenti in študentke ne znajo slovenskega jezika v tolikšni meri, da bi bil njihov študij uspešen. To kažejo tudi podatki v tabeli:

Študijsko leto prvega vpisa	Število tujcev	Dokončali študij ²¹
2009/10	0	0
2010/11	4	0
2011/12	5	2
2012/13	2	2
2013/14	5	3
2014/15	1	0
2015/16	3	1
2016/17	8	8
Skupaj	28	16

Ker je znanje jezika nujno za študij prava (ki je tudi v pretežni meri nacionalno obarvan), je treba določiti znanje jezika kot vpisni pogoj tudi na študijskem programu II. stopnje. Senat PF je zato na oktobrski seji 2017 sprejel znanje slovenskega jezika kot dodatni vpisni pogoj. Ker pa je bila PF prepozna, da bi lahko izpeljala postopek spremembe vpisnih pogojev preko organov UL že pred razpisom za študijsko leto 2018/19, bo pravočasno začela ta postopek tako, da bo za vpis na II. stopnjo dodan ta pogoj v razpisu za študijsko leto 2019/20. Hkrati pa PF razmišlja o možnosti uvedbe

²⁰ Glej zgoraj, točka 3.1.1.1.

²¹ V tem delu so zajeti vsi študenti in študentke, ki so v posameznem študijskem letu dokončali študij, ne glede na to, kdaj so se na študijski program vpisali. Za oceno (ne)uspešnost študija teh študentk in študentov je torej najbolj relevanten podatek v zadnji vrstici, kjer lahko primerjamo *skupno* število vseh vpisanih in *skupno* število vseh, ki so študij v teh letih dokončali.

dodatnega mednarodnega modula v okviru II. stopnje, ki bi bil v celoti izvajan v angleškem jeziku in bi bil tako dostopen tudi tujcem brez znanja slovenskega jezika.

Kljub prizadevanjem za uveljavitev enovitega petletnega študijskega programa velja sklepno omeniti še, da se je v letu 2017 na PF (zlasti v okviru Komisije za kakovost) začela razprava o smotnosti ohranitve (vsaj) enega – vsebinsko prenovljenega – magistrskega študijskega programa II. stopnje, s katerim bi PF skušala na podiplomski študij pridobiti tudi kakovostne študentke in študente iz tujine in se tako dodatno uveljaviti v mednarodnem prostoru.

3.1.1.3 Tretja stopnja z evalvacijo študijskih programov

Kljub v preteklih letih zaznamim pomanjkljivostim glede zasnove (in posledično izvedbe) **doktorskega študija**, na tem področju v letu 2017 ni bilo bistvenih sprememb. Spodnji tabeli prikazujeta stanje na študijskem programu pravo III. stopnje konec leta 2017.

Število vpisanih na III. stopnji študija v študijskem letu 2017/18

2016/17	Prvič	Ponovno	Podaljšano	Prehod	SKUPAJ
1. LETNIK	23	3	1	0	27
2. LETNIK	17	2	1	0	20
3. LETNIK	22	0	0	0	22
DODATNO LETO	10	0	1	0	11
SKUPAJ	72	5	3	0	80

Zaključek študijskega programa pravo na III. stopnji²²

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število	0	0	2	4	7	8	9	12

V začetku študijskega leta 2017/18 je bilo torej na doktorski študij prvič vpisanih 23 novih študentk in študentov, z zagovorom doktorske disertacije pa je ta program uspešno zaključilo 12 študentk oziroma študentov.

Ključni dejavnik za dvig kakovosti na tem področju pa ostaja v osnovi nespremenjen: v okviru PF je potreben resnejši razmislek o zasnovi doktorskega študija, predvsem v 1. letniku, ki ob pričakovanem (in zaželenem) nadaljnjem nižanju števila vpisnih mest ne more potekati na način predmetnega študija, razdrobljenega po številnih modulih. PF sicer nadaljuje s prizadevanji za doseg tega cilja, vendar razprava zaenkrat ostaja v okviru Komisije za doktorski študij, saj predlogi v tej fazi še niso dovolj izdelani za širšo obravnavo in odločanje (na Senatu). Glede na to, da spremembe doktorskega študija niso v enaki meri vezane na prizadevanja PF za uveljavitev enovitega dodiplomskega petletnega študijskega programa, kot spremembe študija na II. stopnji, ni nobenih zadržkov, da ne bi PF že v naslednjem letu okrepila iskanje ustreznih rešitev za potrebne spremembe v zasnovi doktorskega študija.

Nekaj korakov v smeri izboljšanja sistema doktorskega študija je bilo sicer narejenih že v letu 2017, ko je PF (zlasti v okviru doktorske komisije) začela razpravo o prilagoditvi programa III. stopnje določbam novega Statuta UL in Pravilnika o doktorskem študiju UL, ki sta začela veljati v letu 2017. Ustrezna **uskladitev aktov UL in PF** glede študija na III. stopnji pa bo sicer izziv tudi v prihodnjem letu.

²² Podatki v tabeli prikazujejo le število študentk in študentov, ki so pridobili naziv doktor oziroma doktorica pravnih znanosti na (bolonjskem) študijskem programu III. stopnje, ne pa tudi tistih, ki so v tem obdobju študij zaključili na starem, predbolonjskem doktorskem študijskem programu.

V tem delu velja sklepno omeniti še, da je PF tudi v letu 2017 uspešno sodelovala pri izvedbi interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa UL **Varstvo okolja**.

Povzetek v obliki preglednice:

3.1.1 IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Uspešna akreditacija obstoječih obštudijskih dejavnosti PF kot uradno priznanih obštudijskih dejavnosti Univerze v Ljubljani.	PF je uspešno zaključila postopke akreditacije omenjenih obštudijskih dejavnosti; senat Univerze v Ljubljani je potrdil, da študenti oziroma študentke za sodelovanje na številnih pravnih klinikah oziroma svetovalnicah in moot court tekmovanjih, ki delujejo v okviru PF, pridobijo 4 ECTS za sodelovanje pri UL akreditirani obštudijski dejavnosti. To krepi izbirnost v študijskem procesu na PF in študijski proces dodatno povezuje z okoljem.
Omejitev vpisa na izbirne predmete programa I. stopnje.	Bolj enakomerna razporeditev študentk in študentov pri posameznih izbirnih predmetih bo predvidoma omogočila bolj kakovostno izvedbo posameznih (izbirnih) predmetov: po eni strani se bo zmanjšalo število udeležencev pri številčno najbolj obremenjenih predmetih, po drugi strani pa se z uvedbo tega ukrepa povečuje možnost, da se bo zaradi nekoliko enakomernejše razporeditve vpisa na izbirne predmete v polnem obsegu izvajalo več izbirnih predmetov, kar prispeva k izbirnosti študija tudi na dejanski ravni.
Nadaljnja krepitev kakovosti pri izvajanju magistrskega študija, tj. študijskega programa na II. stopnji.	Sprememba Pravilnika o podrobnejših merilih za vrednotenje dela pedagoških delavcev Pravne fakultete Univerze v Ljubljani, ki določa, da se predavanja v obsegu 1/3 ur, predvidenih v učnem načrtu, izvedejo tudi, če je na posamezni modul na II. stopnji študija vpisanih (le) od 5 do 9 študentk oziroma študentov. Ta rešitev nakazuje, da PF resno pristopa k izbirnosti tudi na ravni dejanskega izvajanja študijskega procesa, kar prispeva h kakovosti študija na programu II. stopnje.
Podaljšanje zimskega izpitnega obdobja in prerazporeditev izpitnih rokov	Podaljšanje zimskega izpitnega obdobja za en teden, premik izrednih izpitnih rokov iz marca na januar in rednih izpitnih rokov (za semestrsk predmete) na mesec maj, je ukrep, s katerim je PF zagotovila nemoteno izvajanje neposrednega pedagoškega dela v času zimskega in poletnega semestra ter optimalnejšo razporeditev izpitnih rokov, kar bo predvidoma prispevalo tudi k boljšim študijskim rezultatom.

Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Priložnost: začeti uradni postopek akreditacije novega enovitega petletnega študijskega programa.	Vložiti vlogo za akreditacijo enovitega petletnega študija prava na PF na UL in NAKVIS
Priložnost: razmisliti o možnosti uvedbe dodatnega mednarodnega modula v okviru II. stopnje, ki bi bil v celoti izvajan v angleškem jeziku in bi bil tako dostopen tudi tujcem brez znanja slovenskega jezika.	Opraviti analizo potrebnih postopkov za tovrstno dopolnitev II. študijskega programa PF in možnosti izvedbe.
Priložnost: nadaljevanje prizadevanj za zagotavljanje vpisa najbolj kakovostnih oziroma primernih (bodočih) študentk in študentov na študijske programe PF.	Oblikovanje indikatorjev, s pomočjo katerih bo mogoče ustrezneje oceniti, kdo so najustreznejši kandidati in kandidatke za študij prava, ter priprava predlogov ukrepov, s katerimi bo PF te kandidate in kandidatke vzpodbudila v vpisu.
Priložnost: pridobitev akreditacije predlagane študijske programe za izpopolnjevanje – specializacija znanj s področja prava. Gre za pomemben korak, s katerim bo mogoče na PF po prenehanju izvajanja starih (predbolonjskih) magistrskih programov obogatiti kakovost izobraževalne dejavnosti PF s ponudbo k praksi usmerjenega, nadaljnjega izobraževanja pravnikov in pravníc.	Ob pogoju pozitivnega zaključka akreditacije na NAKVIS začeti z izvedbo študijskih programov za izpopolnjevanje – specializacijo znanj s področja prava.
Izziv: ustrenejša zasnova doktorskega študija PF.	Nadaljevanje prizadevanj za prenovu doktorskega študija, vključno z možnostjo odprave delitve študijskega programa na posamezne module in ustreznim izbirnim postopkom študentk in študentov.

3.1.1.2 Internacionalizacija v izobraževalni dejavnosti

V Strategiji razvoja PF UL 2013–2020 ima PF med svojimi prednostmi zapisane tudi vključenost učiteljev, raziskovalcev in študentov v mednarodno izmenjavo, izvajanje posebnih programov v tujem jeziku za študente na izmenjavah ter organizacijo mednarodnih znanstvenih konferenc. S povečevanjem števila mobilnih študentov, krepitvijo obstoječih in vzpostavljanjem novih partnerstev z izbranimi univerzami in ohranjanjem ponudbe predmetov v tujem jeziku je PF tudi v letu 2017 sledila ciljem na področju internacionalizacije, zapisanim v Strategiji razvoja PF UL 2013–2020 in Strategiji internacionalizacije UL.

Akcijski načrt 2016–2018 predvideva tudi sprejetje posebne strategije PF o internacionalizaciji. V letu 2017 je o tej temi že potekala razprava na sejah Komisije za kakovost, v mednarodni pisarni se je osnutek pričel pripravljati, sprejetje strategije pa je predvideno v prvi polovici leta 2018.

Bilateralni sporazumi o mednarodnem sodelovanju

Za namen izmenjav študentov in zaposlenih v okviru programa Erasmus+, ki je (predvsem zaradi finančnih dotacij, ki jih ponuja) daleč najbolj razširjen in prepoznaven izmenjavni program na svetu, je PF v zadnjem letu sklenila štiri nove bilateralne sporazume s tujimi univerzami:

- *Universidade Nova de Lisboa* (Lizbona, Portugalska),
- *Universita degli Studi di Pavia* (Pavia, Italija),
- *Universita degli Studi di Macerata* (Macerata, Italija),
- *City University London* (London, VB).

Nove Erasmus sporazume PF zadnja leta načrtno sklepa bolj zadržano; večinoma le še z možnostjo učiteljskih izmenjav – še posebej, ko gre za univerze iz držav, ki naše študente ne privlačijo dovolj (saj npr. ne ponujajo pouka v angleškem jeziku) oziroma imamo tam že dovolj sklenjenih sporazumov glede na povpraševanje med študenti in učitelji.

Poleg tega je PF v letu 2017 sklenila še tri dodatne sporazume o mednarodnem sodelovanju z univerzami iz držav, ki niso članice EU, in katerih namen je – poleg spodbujanja medsebojne izmenjave študentov in zaposlenih – predvsem vzpostavitev institucionalnega sodelovanja tudi na drugih področjih (raziskovalno delo, organizacija konferenc ali simpozijev, itd). Te institucije so:

- *Kazan Federal University, Faculty of Law* (Kazan, Rusija),
- *National University 'Odessa Law Academy'* (Odesa, Ukrajina),
- *Universidade de Itauna* (Itauna, Brazilija).

PF je imela ob koncu leta 2017 sklenjenih skupno 109 bilateralnih sporazumov v okviru programa Erasmus+, poleg tega pa še 25 medfakultetnih sporazumov o sodelovanju izven omenjenega programa²³.

Izmenjave študentov

Pri študentskih izmenjavah smo v študijskem letu 2016/17 zaznali nekaj sprememb glede na pretekla leta, in sicer se je znatno povečalo število domačih študentov, ki so v tujini opravljali praktično usposabljanje (velika večina v okviru programa Erasmus+), upadlo pa je število domačih študentov, ki so opravljali klasično študijsko izmenjavo na kateri od partnerskih univerz v tujini. Podoben trend (večja usmerjenost v iskanje praks v tujini in manjši upad zanimanja za izmenjave za študij lahko po trenutnih podatkih pričakujemo tudi v bodoče). Zaenkrat težko analiziramo razloge za tovrstno spremembo – ponudba tujih univerz, kjer naši študentje lahko opravljajo izmenjavo, je večja, kot je bila kdaj koli, promocija o možnostih študentskih izmenjav je enaka ali še večja kot v preteklosti, finančna podpora se je v zadnjih dveh letih povečala (študentje z nižjim družinskim proračunom dobijo za odhod na izmenjavo še poseben dodatek), pri študijski izmenjavi je za razliko od praktičnega usposabljanja tudi administrativna podpora PF občutno večja, težav s priznavanji obveznosti, opravljenih v tujini, ne zaznavamo ... Morda se delno že pozna manjše število študentov v višjih letnikih, očitno pa študentje tudi vse bolj menijo, da jim bo za kasnejšo zaposlitev bolj koristilo, če v tujini že v času študija naberejo tudi nekaj delovnih izkušenj.

Primerjava števila mobilnih študentov v zadnjih letih je razvidna v naslednji tabeli:

ŠTUDIJSKO LETO:	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
ŠTUDENTI IZ TUJINE NA IZMENJAVI NA PF UL	65	70	73	70	88	91
ŠTUDENTI PF UL NA IZMENJAVI ZA ŠTUDIJ V TUJINI	74	75	79	86	100	83
ŠTUDENTI PF UL	4	11	5	9	24	42

²³ Seznam sporazumov v okviru programa Erasmus+ je na ogled na: <http://www.pf.uni-lj.si/mednarodno-sodelovanje/erasmus-izmenjave-studentov/seznam-partnerskih-univerz/>, seznam preostalih medfakultetnih sporazumov pa na: <http://www.pf.uni-lj.si/mednarodno-sodelovanje/bilateralni-fakultetni-sporazum-o-mednarodnem-sodelovanju/>.

NA ERASMUS PRAKSI V TUJINI						
SKUPAJ:	143	156	157	165	212	216

Število tujih študentov, ki opravljajo študijsko izmenjavo na PF, še vedno rahlo narašča. Še posebej v zimskem semestru, ko je študentov več kot v poletnem, se posledično občasno že srečujemo z izzivi pri sestavi urnika in razpoložljivostjo prostorov. Zaenkrat PF v vsakem semestru tujim študentom ponuja vsaj 9 ali 10 predmetov v angleškem jeziku. Posamezne predmete izvajajo tudi gostujoči predavatelji iz tujine. Za tuje študente je organizacijsko dobro poskrbljeno. Celotno administracijo v zvezi z njimi (pred, med in ob zaključku izmenjave) vodi mednarodna pisarna PF, ki je tudi povezava med študenti in izvajalci posameznih predmetov, ki jih obiskujejo tuji študentje. Mednarodna pisarna za tuje izmenjavne študente pred vsakim semestrom pripravi daljše informativno srečanje, ločeno zanje pa tudi daljšo predstavitev knjižnice PF in iskanja po znanstvenih bazah. Ob koncu vsakega semestra se med študenti izvaja anketa o zadovoljstvu s študijem in njegovo organizacijo. Rezultati ankete so na voljo vodstvu in vsem izvajalcem predmetov. Tujim študentom so v času bivanja in študija pri nas pri navajanju na novo okolje, organiziranju raznih družabnih dogodkov in integraciji z domačimi študenti na voljo tutorji za tuje študente (v letu 2017 jih je bilo 20).

Izmenjave zaposlenih v okviru programa Erasmus+

Zadovoljni smo lahko tudi na področju izmenjav zaposlenih – tako pedagoških kot strokovnih delavcev. Opažamo veliko zanimanje tujih učiteljev, ki v okviru programa Erasmus+ pridejo na pedagoško gostovanje k nam, naši učitelji pa so se v letu 2016/17 sicer malo manj udeleževali Erasmus+ gostovanj v tujini, a še vedno je to možnost izkoristila več kot petina vseh zaposlenih pedagogov. Nekoliko narašča tudi zanimanje zaposlenih iz strokovnih služb za organizirana Erasmus+ usposabljanja v tujini, saj se je v letu 2016/17 te možnosti poslužilo skoraj tretjina delavcev.

Primerjava števila izmenjav pedagogov v zadnjih letih je razvidna v spodnji tabeli:

ŠTUDIJSKO LETO:	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
UČITELJI IZ TUJINE NA ERASMUS GOSTOVANJU NA PF UL	5	8	9	9	10	14
UČITELJI S PF UL NA ERASMUS/NFM GOSTOVANJU V TUJINI	2	5	7	7	12	10
STROKOVNI SODELAVCI IZ TUJINE NA GOSTOVANJU NA PF UL	6	2	3	6	3	4
STROKOVNI SODELAVCI S PF UL NA GOSTOVANJU V TUJINI	1	1	3	5	5	6

Pedagoška gostovanja tujih predavateljev in raziskovalcev izven programa Erasmus+

Poleg predavateljev, ki PF obiščejo za nekaj dni v okviru Erasmus+ programa, PF občasno gosti tudi profesorje in druge pravne strokovnjake, ki na PF izvedejo zgolj eno gostujoče predavanje (npr. v okviru Mednarodnega foruma ali na povabilo posameznega nosilca določenega predmeta), pa tudi take, ki ostanejo malce daljše obdobje in na PF izvedejo celoten predmet ali pa gostujejo na PF kot raziskovalci.

V letu 2017 je tako PF gostila dva slovenska pravna strokovnjaka, ki delujeta v tujini, a sta na podlagi uspešnega kandidiranja na enem od razpisov Javnega štipendijskega sklada RS (naslov razpisa: *Financiranje projektnih gostovanj na slovenskih visokošolskih zavodih*; namen razpisa: spodbujati povezovanje slovenskih doktorjev znanosti, ki delujejo v tujini in njihovih matičnih organizacij, s slovenskimi visokošolskimi zavodi) gostovala pri nas:

- dr. Veronika Fikfak z Univerze Cambridge, VB, je na PF UL gostovala od julija do decembra 2017 in v tem času izvedla: a) poletno šolo na temo Brexita, b) študentski raziskovalni projekt na temo analize judikature Evropskega sodišča za človekove pravice in c) predmet Comparative Human Rights Law;
- dr. Andrej Kristan z Univerze v Gironi, Španija, je gostovanje na PF UL pričel oktobra 2017 (zaključil ga bo v začetku februarja 2018); med drugim bo samostojno izvedel predmet Pravno raziskovanje in pisanje, gostoval še pri dveh drugih predmetih ter organiziral dve zimski šoli oziroma konferenci na temo sodobnih trendov na področju teorije prava, filozofije prava in politične filozofije.

PF je bila v letu 2017 uspešna tudi na razpisu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in Evropskega socialnega sklada z naslovom *Krajša in daljša gostovanja tujih strokovnjakov in visokošolskih učiteljev na slovenskih visokošolskih zavodih v letih 2016–2018*. V okviru tega projekta smo v letu 2017 gostili dva tuja predavatelja:

- prof. dr. Richard H. Steinberg z Univerze UCLA School of Law, ZDA, je med 3. in 8. majem 2017 izvedel gostujoča predavanja pri predmetih Varstvo pravic v razmerju do javne oblasti ter Public Services in EU Law;
- prof. dr. Jasminka Hasanbegović s Pravne fakultete Univerze v Beogradu, Srbija, je med 28. in 30. novembrom 2017 izvedla gostujoča predavanja pri predmetih Filozofija prava z metodologijo pravnega vrednotenja ter teorija prava in metodologija znanstvenega dela.

Enomesečno raziskovalno delo pa je v septembru 2017 na PF opravil Deilton Ribeiro Brasil z Itauna University.

Projektno financiranje na področju internacionalizacije

V letu 2017 je bila PF (kot del skupne prijave UL) uspešna še na dveh razpisih Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, namenjenih podpori internacionalizaciji slovenskega visokošolskega prostora:

- Predvsem s sredstvi, pridobljenimi na *Javnem razpisu za izboljšanje internacionalizacije slovenskega visokega šolstva* je bila izdelana prva uradna video predstavitev PF UL v štirih različicah: daljša in krajša predstavitev v slovenskem in angleškem jeziku. Nadejamo se, da bo ta dobrodošlo dodatno informativno-promocijsko gradivo tako za domače kot tuje javnosti.
- Na *Javnem razpisu »Mobilnost slovenskih visokošolskih učiteljev 2017-2018«* (večinski del financiranja tega projekta je iz EU sredstev oz. Evropskega socialnega sklada) pa smo pridobili finančna sredstva za dva naša pedagoga, ki bosta v prvi polovici leta 2018 lahko opravila trimesečni pedagoški gostovanji v tujini.

Organizacija mednarodnih dogodkov

V letu 2017 smo na PF UL gostili ali soorganizirali naslednje mednarodne dogodke:

a) dogodki, ki se redno periodično odvijajo v organizaciji PF:

- 3. mednarodna interdisciplinarna znanstvena konferenca z naslovom *Responsibility to Protect in Theory and Practice* (maj 2017);
- poletna šola francoskega in evropskega prava z naslovom *La responsabilite civile*, ki so jo vodili profesorji z Univerze v Poitiersu, Francija (avgust 2017);
- 5. mednarodna študentska konferenca *MUNLawS* - s podporo NATO (oktober 2017);
- 2. mednarodno moot court tekmovanje *All European international humanitarian and refugee law moot court competition* v sodelovanju z ICRC in UNHCR (november 2017);

- Erasmus sejem oz. predstavitev partnerskih fakultet s pomočjo stojnic tujih izmenjavnih študentov (november 2017).

b) preostali dogodki, ki so v 2017 potekali na PF:

- zimska šola iz primerjalne pravne zgodovine stvarnega prava z naslovom *On persons, things and setting of boundaries in comparative legal history*, ki jo je vodil prof. William Ian Miller z Michigan School of Law, ZDA (februar 2017);
- predavanje direktorja Informacijske službe Združenih narodov (UNIS) na Dunaju Martina Nesirkyja z naslovom: *Rising to the challenges: United Nations in 2017* (februar 2017);
- predavanje komisarja Sveta Evrope za človekove pravice dr. Nilsa Muižnieksa z naslovom *Human Rights under Attack: current challenges in Europe* (marec 2017);
- predavanje ge. Nancy Boswell z American University Washington College of Law, bivše predsednice Transparency International USA, z naslovom *What can I as an individual do to stop corruption?* (april 2017);
- predavanje g. Emmanuela Pierrata, strokovnjaka za intelektualno lastnino, pisatelja, urednika in odvetnika iz Pariza, Francija z naslovom *Freedom of the Press and the terrorist attacks on Charlie Hebdo* (maj 2017);
- predavanje prof. Alaina Pelleta, strokovnjaka za mednarodno pravo iz Francije, z naslovom *Pleading before international courts and tribunals* (maj 2017);
- mednarodna znanstvena konferenca z naslovom *Big Data: New Challenges for Law and Ethics* (maj 2017);
- predavanje ge. Lenare Klimovskaye, doktorske kandidatke na Zvezni univerzi v Kazanu, Rusija, z naslovom *EU cross-border healthcare – a model for the Eurasian Economic Union (EEU)?* (junij 2017);
- poletna šola z naslovom *Brexit: What it is about and what happens after*, ki jo je vodila dr. Veronika Fikfak z Univerze v Cambridgeu, VB (julij 2017);
- poletna šola naslovom *Uvod v pravo in pravni red Ruske federacije*, ki so jo vodili profesorji Pravnega inštituta Državne Univerze v Irkutsku A. Kolosov, N. Kolosov, R. Kravtsov in M. Tirskikh (julij 2017);
- dvodnevno delovno srečanje delegacije Pravne fakultete Univerze v Črni gori v okviru evropskega projekta CABUFAL (oktober 2017);
- predavanje prof. Andreasa Wackeja z Univerze v Kölnu, Nemčija, z naslovom *Der Prozess gegen Jesus Christus in der christlichen Ikonographie* (oktober 2017);
- predavanja g. Petra Van Rosteja, generalnega direktorja Združenja evropskih nacionalnih registrov (CENTR) z naslovom *Technical basics everyone should know before calling for regulation* (oktober 2017);
- mednarodna znanstvena konferenca z naslovom *Pravo in jezik* (november 2017);
- predavanje g. Christopherja Millarda, profesorja na Queen Mary University of London in partnerja odvetniške pisarne Bristows, z naslovom *Internet of Things, Machine Learning, and Robot Law* (november 2017);
- predavanje prof. Fenyvesija Csabe z Univerze v Pécsu, Madžarska, z naslovom *The Main Questions of Criminalistics - Detection of Jack the Ripper cases after 130 years* (november 2017);
- predavanje prof. Dragana Proleja z Univerze v Novem Sadu, Srbija z naslovom *Boginja pravice je boginja lova: Kafka in pojem prava* (november, 2017);
- okrogla miza z naslovom *Current Challenges of International Humanitarian and Refugee Law*, na kateri so gostovali strokovnjaki s področja mednarodnega humanitarnega in begunskega prava Raphaël Goncalves Alve, Neda Dojčinović in Takayuki Ueno (november 2017);
- predavanje prof. Jasminke Hasanbegović z Univerze v Beogradu, Srbija z naslovom *Why do we need human rights, not only in practice but also in theory?* (november 2017);
- mednarodna zimska šola z naslovom *New Challenges to Democracy* in konferenca z naslovom *The Legitimacy of Global Institutions* (november in december 2017)
- predavanje g. Nicholasa Blakea QC, nadomestnega sodnika višjega sodišča in nekdanjega predsednika senata za azilno in migracijsko pravo pri Višjem tribunalu Združenega kraljestva, z naslovom *Judicial independence and political issues arising in asylum claims* (december 2017).

Povzetek v obliki tabele:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
ohranjanje visokega deleža izmenjavnih študentov in zaposlenih	PF se po številu študentov (predvsem pa po deležu med vsemi vpisanimi), ki odhajajo na izmenjavo in ki prihajajo na izmenjavo na PF, ohranja med najaktivnejšimi članicami UL; večanje števila izmenjavnih študentov je eden ključnih ciljev internacionalizacije na ravni UL; izkušnje v tujini študentu dajejo nova (drugačna) znanja, povečujejo jezikovne in socialne kompetence, širijo obzorja, povečujejo njegovo konkurenčnost na trgu dela, itd.
uspeh na razpisih, ki podpirajo internacionalizacijo	S pomočjo na razpisih pridobljenih finančnih sredstev, PF k sodelovanju lažje povabi odlične strokovnjake iz tujine, ki bogatijo naš študijski program.
velika ponudba mednarodnih dogodkov in gostovanj tujih strokovnjakov	S temi aktivnostmi PF povečuje svojo prepoznavnost in krepi sodelovanje s kolegi in partnerji iz tujine ter bogati (ob)študijsko ponudbo za študente.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
priložnost za izboljšave: PF bi lahko imela bolj jasno opredeljene cilje v zvezi z mednarodnim sodelovanjem, podporo mobilnostim ter privabljanju tujih študentov in predavateljev	Dokončanje in sprejetje dokumenta Strategija internacionalizacije PF (izpolnitev Akcijskega načrta PF)
izziv: večja integracija tujih izmenjavnih študentov z domačimi (težava je v zakonodaji glede jezika poučevanja in nefinanciranja izvajanja predmetov v tujem jeziku)	Razmislek o možnostih združevanja tujih in domačih študentov pri večjemu številu študijskih in obštudijskih aktivnosti, saj je njihova vključitev v redne predmete bistveno otežena

3.1.2 Raziskovalna in razvojna dejavnost (z internacionalizacijo)

3.1.2.1 Sodelovanje v različnih vrstah projektov²⁴

Temeljni značilnosti raziskovalnega dela na PF sta:

- Noben član raziskovalne skupine PF ni za polni delovni čas zaposlen zgolj kot raziskovalec (razen mladega raziskovalca, ki pa ima predvsem študijske obveznosti). Vsi člani raziskovalne skupine so visokošolski učitelji, ki raziskovalno delo opravljajo ob svojih rednih pedagoških

²⁴ Za vse projekte, ki jih financira ARRS, so podatki pridobljeni s spletne strani SICRIS na dan 1. 2. 2018.

obveznostih. Zato se raziskovalnemu delu ne morejo posvečati v želeni meri, prav tako tudi ne pripravi vse zahtevnejših prijav na domače in tuje razpise.

- Velik delež članov raziskovalne skupine je dopolnilno zaposlenih v drugih raziskovalnih organizacijah, kjer sodelujejo v različnih raziskovalnih projektih (programih, temeljnih, aplikativnih in ciljnih raziskovalnih projektih). Raziskovalnega dela torej ne opravljajo na PF, vendar so te raziskovalne organizacije praviloma tesno povezane s PF (kot npr. Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti in Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti). Takšno sodelovanje krepi medinstitucionalnost in interdisciplinarnost njihovega raziskovalnega dela.

Raziskovalno skupino PF je konec leta 2017 sestavljalo 44 raziskovalcev (2016: 45 raziskovalcev, 2015: 45 raziskovalcev, 2014: 40 raziskovalcev, 2013: 46 raziskovalcev).

3.1.2.1.1 Izvajanje projektov ARRS

V letu 2017 je v okviru PF uspešno **nadaljevala** delo programska skupina »Vključevanje pravnega izrazja evropskega prava v slovenski pravni sistem«. ARRS je raziskovalnemu programu podaljšala financiranje za obdobje šestih let, do 31.12.2023.

Prav tako se je v letu 2017 **nadaljevalo** delo na dveh ciljnih raziskovalnih projektih, ki se bosta zaključila v letu 2018:

- Avtonomija Državnega zbora v vseh vidikih njene pojavnosti (vodja projekta: izr. prof. dr. Vasilka Sancin, nosilka projekta je PF, sodelujoča organizacija: Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti),
- Priprava strokovnih izhodišč za turistično in rekreacijsko rabo gozdov (PF sodeluje kot projektni partner poleg ZRC SAZU, projekt vodi Gozdarski inštitut Slovenije)

V letu 2017 je PF uspešno **zaključila** tri ciljne raziskovalne projekte;

- pri enem je bila PF nosilka projekta (Analiza možnosti za izvajanje urbanih projektov z uporabo javno zasebnega partnerstva, vodja projekta: prof. Bojan Bugarič),
- pri dveh pa projektni partner (Pravo v dobi velikih podatkov: Reguliranje zasebnosti, transparentnosti, tajnosti in drugih nasprotujočih si vrednot v 21. stoletju, Pravni terminološki slovar - dokončanje)

3.1.2.1.2 Pridobivanje novih projektov

V letu 2017 je PF kot sodelujoča organizacija skupaj z Inštitutom za kriminologijo pridobila temeljni raziskovalni projekt z naslovom »Premeščanje mej v kriminologiji in kriminalitetni politiki« za obdobje 1. 5. 2017 – 30. 4. 2020; vodja projekta: prof. dr. Renata Selecl (IK).

V letu 2017 je PF kot vodilna raziskovalna organizacija prijavila še 2 temeljna raziskovalna projekta:

- Normativna in institucionalna operacionalizacija Odgovornosti zaščititi v Evropski uniji in njenih državah članicah (Normative and Institutional Operationalization of Responsibility to Protect in EU and Its Member States); vodja projekta: izr. prof. dr. Vasilka Sancin, sodelujoča organizacija: Mirovni inštitut;
- Pravna in ekonomska analiza vpliva staranja prebivalstva na zakonodajo; vodja projekta: doc. dr. Grega Dugar; sodelujoča organizacija: Ekonomska fakulteta UL.

Prav tako je kot sodelujoča organizacija sodelovala pri prijavi temeljnega raziskovalnega projekta:

- Ugotavljanje statusa begunca: Sodobna pravna vprašanja v času globalnih migracij (Refugee Status Determination: Contemporary Legal Issues in Times of Global Migration); prijavitelj: Mirovni inštitut, PF kot sodelujoča raziskovalna organizacija.

Uspešnost preostalih prijav na razpise ARRS v letu 2017 še čakamo. V letu 2016 pa smo na razpisu ARRS pridobili tri CRP (pri katerih je PF vodilna ali sodelujoča raziskovalna organizacija).

3.1.2.1.3. Sodelovanje posameznih raziskovalcev v projektih ARRS na drugih raziskovalnih organizacijah

Raziskovalci so sodelovali z drugimi raziskovalnimi organizacijami na dva načina: (1) kot posamezniki, dopolnilno zaposleni v teh organizacijah, (2) kot zaposleni na PF v raziskavah, pri katerih je PF nosilec raziskave ali projektni partner.

Tabela 1: Raziskovalne organizacije in projekti, v katerih so sodelovali člani raziskovalne skupine PF

Raziskovalna organizacija	projekt
Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti	<u>Pravni izzivi informacijske družbe - program</u>
Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti	<u>Kazenska odgovornost strokovnih delavcev VIZ - dejavnik varnega šolskega prostora - CRP</u> <u>Družbeno nadzorstvo, kazenskopравни sistem, nasilje in preprečevanje viktimizacij v kontekstu visoko tehnološke družbe - program</u> <u>Pravo v dobi velikih podatkov: Reguliranje zasebnosti, transparentnosti, tajnosti in drugih nasprotujočih si vrednot v 21. stoletju – temeljni projekt</u> <u>Premeščanje mej v kriminologiji in kriminalitetni politiki – temeljni projekt</u>
EIPF, Ekonomski inštitut d.o.o.	<u>Makroekonomska ekonometrična analiza razvoja, rasti ter zunanje in notranje stabilnosti slovenskega gospodarstva - program</u>
ZRC SAZU	<u>Priprava strokovnih izhodišč za turistično in rekreacijsko rabo gozdov - CRP</u> <u>Pravni terminološki slovar - dokončanje – aplikativni projekt</u>
Gozdarski inštitut Slovenije	<u>Priprava strokovnih izhodišč za turistično in rekreacijsko rabo gozdov - CRP</u>

3.1.2.1.4 Mednarodni projekti

Krepi se sodelovanje PF v mednarodnih projektih. V letu 2017 je PF en mednarodni projekt (Jean Monnet Module) vodila sama (v prejšnjih letih takšnega projekta ni bilo), kot partnerica pa sodelovala v sedmih mednarodnih projektih (v letu 2016 v petih, 2015 v treh, v letu 2014 pa v dveh).

Tabela 2: Sodelovanje PF v mednarodnih projektih v letu 2017²⁵

NASLOV	PROGRAM	KOORDINATORSKA INSTITUCIJA	VODJA NA PF UL	TRAJANJE
MIGRALE - Migration and Asylum Law in Europe	ERASMUS+ Jean Monnet Module	PF	doc. dr. Samo Bardutzky	1. 9. 2017 – 31. 8. 2020
e-NACT (e-learning National Active Charter Training)	JUSTICE (Action grants to support European judicial training)	European University Institute, Centre for Judicial Cooperation (Italija)	izr. prof. dr. Saša Zagorc	1. 11. 2017 – 31. 10. 2019
CREA - Conflict Resolution with Equitative Algorithms	JUSTICE (Action grants to support national or transnational e-Justice projects)	Universita degli Studi di Napoli Federico II (Italija)	prof. dr. Katarina Zajc	1. 10. 2017 – 30. 9. 2019
CABUFAL - Capacity Building of the Faculty of Law, University of Montenegro - curricula refreshment, boosting of international cooperation and improving human, technical and library resources	ERASMUS+ Capacity Building in the field of Higher Education KA2	Univerzitet Crne Gore, Pravni fakultet Podgorica (Črna gora)	izr. prof. dr. Vasilka Sancin	15. 10. 2016 – 14. 10. 2019
Supreme Courts as Guarantee for Effectiveness of Judicial Systems in European Union	JUSTICE	Vrhovno sodišče (Latvija)	prof. dr. Grega Strban	1. 6. 2016 – 30. 6. 2017
ACTIONES - Active Charter Training through Interaction Of National ExperienceS	JUSTICE	European University Institute, Centre for Judicial Cooperation (Italija)	izr. prof. dr. Saša Zagorc	1. 11. 2015 – 31. 10. 2017
OMNIA - Odysseus Monnet Network for Immigration and Asylum	ERASMUS+ Jean Monnet Networks	Université Libre de Bruxelles, Institute for European Studies of the (Belgija)	izr. prof. dr. Saša Zagorc	1. 9. 2015 – 1. 9. 2018

²⁵ Objavljeno na spletni strani PF: <http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/mednarodni-raziskovalni-projekti/>

EFESE - European Format for Exchange of Social Security Education	ERASMUS+ Strategic Partnerships KA2	Katholieke Universiteit Leuven (Belgija)	prof. dr. Grega Strban	1. 9. 2014 – 31. 12. 2017
---	-------------------------------------	--	------------------------	---------------------------

Veliko članov raziskovalne skupine PF pa sodeluje v mednarodnih projektih kot nacionalni eksperti za določena vprašanja in pogosto so njihovi prispevki publicirani v tujini. To nesporno kaže na kakovost in odmevnost njihovega raziskovalnega dela, ker pa gre za pogodbeno razmerje med njimi in organizacijo, ki izvaja projekt, to ne predstavlja raziskovalne dejavnosti PF kot institucije.

1.2.1. Prijavljanje mednarodnih projektov

PF kot prijaviteljica

PF je v letu 2017 prijavila (in uspela s prijavo!) en evropski projekt, značilnost katerega pa ni sestava konzorcijskega partnerstva; gre za modul Jean Monnet, v okviru katerega se s finančno pomočjo EU izvajajo predmeti v univerzitetnih programih.

Tabela 3: Projekt, ki ga je prijavila PF

Naslov projekta	Program	Prijavitelj	Nosilec projekta na PF	Uspešnost prijave
MIGRALE - Migration and Asylum Law in Europe	ERASMUS+ Jean Monnet Activities, Jean Monnet Modules	PF UL	doc. dr. Samo Bardutzky	Uspešna prijava

V letu 2017 PF kot koordinatorska organizacija ni prijavila nobenega konzorcijskega mednarodnega projekta. V letu 2015 je prijavila en tak projekt in pred tem še enega leta 2012. Z nobeno prijavo pa ni bila uspešna.

Zgolj tri prijave konzorcijskega mednarodnega projekta v zadnjih šestih letih je skromna številka. Lahko ponovimo razlago, ki smo jo za navedeno pasivnost zapisali že v poročilu za leto 2015 in 2016: »razlog za to je nedvomno zahtevnost prijave (tako z vsebinskega kot finančnega vidika), ki terja zelo veliko dela in časa, kar pa je težko združljivo z izpolnjevanjem pedagoških obveznosti. Brez večje pomoči podpornih služb PF (ki so ravno tako preobremenjene z rednimi obveznostmi) in razbremenitve pedagoških obveznosti za čas priprave projektne dokumentacije ni pričakovati povečanja zanimanja za tovrstno prijavljanje.« Tudi sama izvedba in koordiniranje takega velikega mednarodnega projekta z večjim številom mednarodnih partnerjev bi bila za nas – gledano na naše kadrovske zmogljivosti in *know-how* projektnega administriranja – izjemno velik izziv.

Sodelovanje v prijavi kot konzorcijski partner

PF ima izkušnje in uspehe s sodelovanjem pri prijavljanju evropskih projektov kot projektni partner. V letu 2017 je PF kot partnerska institucija sodelovala pri prijavi štirinajstih projektov, kar je daleč največ do sedaj (v letu 2016 je bilo takšnih projektov devet, v letu 2015 pet).

Tabela 4: Projekti, pri prijavi katerih je PF sodelovala kot konzorcijski partner

Naslov projekta	Program	Prijavitelj	Nosilec projekta	Rezultati razpisa
-----------------	---------	-------------	------------------	-------------------

			na PF	
CREA - Conflict Resolution with Equitative Algorithms	JUSTICE Action Grant (Action grants to support national or transnational e-Justice projects)	Università degli Studi di Napoli Federico II (Italija)	prof. dr. Katarina Zajc	Uspešna prijava
ECLAN - The External Action in EU Criminal Law	ERASMUS+, Jean Monnet Networks	Université Libre de Bruxelles (Belgija)	prof. dr. Katja Šugman Stubbs	Prijava ni bila uspešna
IntEuLa - Integration of European Labour markets	ERASMUS+, Jean Monnet Networks	Università degli Studi di Cassino e del Lazio Meridionale (Italija)	prof. dr. Grega Strban	Prijava ni bila uspešna
CoPriE - Competition law and Private Enforcement network	ERASMUS+, Jean Monnet Networks	Maastricht University (Nizozemska)	izr. prof. dr. Ana Vlahek	Prijava ni bila uspešna
MaSSiX – Master of Social security in a Changing Society	2017 Erasmus+: Erasmus Mundus Joint Master Degrees (EMJMD)	KU Leuven (Belgija)	prof. dr. Grega Strban	Prijava ni bila uspešna
SCAN - Small Claims Analysis Net	JUSTICE Action Grant (razpis: JUST-AG-2017)	Università degli Studi di Napoli Federico II (Italija)	prof. dr. Katarina Zajc	Rezultati razpisa še niso znani
PSEFSL	JUSTICE Action Grant (razpis: JUST-AG-2017)	University of Camerino (Italija)	izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl	Rezultati razpisa še niso znani
ELAN – European Legal Authors Network	JUSTICE Action Grant (razpis: JUST-AG-2017)	IPR Verlag GmbH (Nemčija)	prof. dr. Aleš Galič	Rezultati razpisa še niso znani
PLATFORM-REG ETN - How to regulate the platform economy	MARIE Skłodowska-CURIE ACTIONS, Innovative Training Networks (ITN) (razpis: H2020-MSCA-ITN-2017)	Maastricht University (Nizozemska)	prof. dr. Damjan Možina	Prijava ni bila uspešna

Network of experts on intra EU-mobility – free movement of workers and social security coordination.	Call for Tenders (VT/2017/012 - Network of experts on intra-EU mobility)	EFTHEIA (Belgija)	prof. dr. Grega Strban	Uspešna prijava
Social protection of unreturnable rejected asylum-seekers in the European Union	CELSA application	KU Leuven (Belgija)	prof. dr. Grega Strban, izr. prof. dr. Saša Zagorc, doc. se. Samo Bardutzky, izr. prof. dr. Vasilka Sancin, as. Primož Rataj.	Prijava ni bila uspešna
Unifying a European Network on the Responsibility to Protect(R2P) and Atrocity Prevention	COST Action Proposal OC-2017-1-22449		izr. prof. dr. Vasilka Sancin	Rezultati razpisa še niso znani
Regional and Constitutional Structures in Tension	COST Action Proposal OC-2017-1-22352		izr. prof. dr. Vasilka Sancin	Rezultati razpisa še niso znani

Tabela 5 pokaže, da se nadaljuje trend naraščanja števila prijav mednarodnih projektov (ko PF praviloma sodeluje kot projektni partner). Čeprav še ni znana usoda šestih prijav, pa smo že presegli lanskoletno število uspešnih prijav.

Tabela 5: Sodelovanje na prijavah mednarodnih projektov

Leto	Število prijav	Število uspešnih prijav
2012	5	0
2013	4	0
2014	5	2
2015	5	1
2016	9	2
2017	14	3 (uspešnost 6 prijav še ni znana)

3.1.2.2 Sodelovanje z drugimi raziskovalnimi institucijami

Število raziskovalnih organizacij iz Slovenije, s katerimi sodeluje PF v raziskovalnih projektih, se je v letu 2017 povečalo, saj smo pri prijavi sodelovali z Mirovnim inštitutom, s katerim pred tem sodelovanja v skupnih raziskavah ni bilo. Katere organizacije so to, je razvidno iz Tabele 1. Krepi pa se sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami iz tujine, kar se kaže v povečanju števila prijav, v katerih je sodelovala PF kot konzorcijski partner. Že v fazi oblikovanja prijave je potrebno tesnejše sodelovanje med konzorcijskimi partnerji in četudi prijava nato ni uspešna, se sodelovanje med njimi lahko kaže na druge načine (kot npr. soavtorstvo člankov, študijski obiski teh organizacij, ponovna prijava skupnih projektov).

3.1.2.3 Znanstvene objave in citiranost

Značilnosti objav raziskovalne skupine

Eden od pokazateljev kakovosti na področju raziskovalne dejavnosti so tudi znanstvene objave (njihovo število in narava – kategorizacija po Cobissu).

Značilnosti publiciranja našega raziskovalnega dela izhajajo iz tabele 6. Števila objav med leti ni mogoče primerjati, ker so vsi podatki zajeti s spletne strani v januarju za predhodno leto in se zato število objav pozneje lahko še bistveno spremeni. Pa kljub temu podatki v Tabeli 6 kažejo, da imajo med objavami še vedno pomembno mesto poglavja v monografijah in ne znanstveni članki, ki so v postopku habilitacij bistveno bolj ocenjeni. Druga značilnost, ki ostaja nespremenjena v zadnjih letih, pa je majhno število znanstvenih člankov, objavljenih v revijah, ki se upoštevajo pri spremljanju citiranja.

Tabela 6: Znanstvene objave raziskovalne skupine PF (po Sicris)²⁶

Tipologija objav	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Izvirni zn. članek	31 (6)*	49 (9)*	47 (9)*	31 (2)*	32 (6)*	41 (7)*	42 (7)*	48 (7)*
Pregledni zn. članek	4	5	3	5 (1)*	1	2	9	7
Kratek zn. Prispevek	2	6 (1)*	5	5	9	13	13	14
Zn. prispevek na konferenci	14	7	9	22	11	27	26	23
Sestavek v monografiji	47	43	53	35	50	43	52	32
Zn. monografija	8	14	13	15	11	7	10	13
Skupaj	106	124	130	113	114	133	152	137

*članki v revijah, ki jih indeksirajo SSCI, A&HCI ali Scopus

Zbornik znanstvenih razprav PF

PF izdaja Zbornik znanstvenih razprav (prva številka je izšla leta 1921), v katerem člani raziskovalne skupine objavljajo znanstvene članke. To je osrednja publikacija PF za objavljanje znanstvenih razprav. Številke so od leta 2012 v celoti prosto dostopne preko spleta na naslovu <http://zbornik.pf.uni-lj.si> (v letu 2017 je bila predstavljena podstran o zborniku celovito ažurirana). V zadnjih letih močno upada interes za objavljanje. Temeljni razlog je zagotovo dejstvo, da Zbornik ni umeščen v bazo SSCI, ki avtorjem prinaša ustrezne Sicris točke in možnost citiranja, kar je relevantno za imenovanje v nazive in za prijavljanje na razpise ARRS.

Revija Pravniki

Revija Pravniki je najstarejša slovenska pravniška revija, ki objavlja znanstvene članke. Prva številka je izšla leta 1862. Od leta 2015, konkretno od številke 5-6/2015, izdajata revijo *Pravniki* skupaj Zveza društev pravnikov Slovenije in Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani.

3.1.2.4 Predavanja na konferencah in tujih univerzah kot vidik mednarodne odmevnosti raziskovalnega dela

²⁶ Podatki v tabeli so zajeti iz spletne strani Sicris vsako leto za predhodno leto v januarju in se zato število vpisov objav lahko pozneje še znatno spremeni.

Kazalnik znanstvene dejavnosti je tudi aktivna udeležba na znanstvenih konferencah doma in v tujini, ko raziskovalci predstavijo rezultate svojega raziskovalnega dela; v letu 2017 je bilo 38 takšnih nastopov članov raziskovalne skupine PF (podatki iz zapisov v Sicris-u).

3.1.2.5 Sodelovanje z okoljem

Člani raziskovalne skupine PF sodelujejo z okoljem na naslednje načine:

- članstvo v različnih državnih komisijah, kot npr. Komisija za biomedicinsko etiko Republike Slovenije, Državna komisija za oploditve z biomedicinsko pomočjo, Medresorska komisija Vlade RS za človekove pravice, Stalna koordinacijska skupina Vlade RS za mednarodno humanitarno pravo, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO,
- članstvo v komisijah za pripravo zakonodaje,
- članstvo v Sodnem svetu,
- organiziranje javnih predavanj,
- sodelovanje s Centrom za izobraževanje v pravosodju pri načrtovanju in izvedbi izobraževanj za zaposlene v pravosodju,
- sodelovanje na znanstvenih in strokovnih konferencah v Sloveniji in tujini.

Povzetek v obliki tabele:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Sodelovanje v mednarodnih projektih	V letu 2017 se je povečalo število mednarodnih projektov, v katere je vključena PF (v letu 2017 je vodila ali sodelovala v osmih projektih, v letu 2016 v petih, v letu 2016 v treh)
Povečanje prijav mednarodnih projektov	V letu 2017 je PF povečala število prijav mednarodnih projektov (v letu 2017 je prijavila ali sodelovala pri prijavi trinajstih projektov, v letu 2016 pri devetih in v letu 2015 pri petih projektih).
Mreženje z raziskovalnimi organizacijami v Sloveniji in tujini	V okviru že obstoječih slovenskih in mednarodnih projektov PF razvija partnerstva s številnimi raziskovalnimi organizacijami, prav tako je mreženje pomembno tudi v okviru prijav projektov, četudi prijave niso uspešne.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov</u> za izboljšave
Premajhno število objav, ki so visoko vrednotene po merilih ARRS	Uvesti dodatne stimulacije (morda tudi še dodatno preko IRD sredstev) za povečanje števila objav v revijah, ki so ustrezno indeksirane.
Izziv: povečanje raziskovalnih kapacitet	Razbremenitev nekaterih učiteljev pedagoškega dela in zaposlitev na projektih ARRS, če bo fakulteta uspešna s prijavi in morebitna nova zaposlitev osebe, ki bo pomagala pri prijavi mednarodnih projektov.

Primarni cilj PF je izobraževati predvsem za tradicionalne pravniške poklice (v pravosodju), zato na prvi pogled morda ni vidnega veliko povezovanja in sodelovanja z gospodarstvom. Vseeno pa na PF potekajo številne aktivnosti, ki skrbijo za prenos in uporabo znanja ter povezovanje akademske skupnosti z okoljem. Tako je, med drugim, PF pristojnemu ministrstvu v za to predvidenem roku posredovala svoje mnenje na osnutek zakona o pravniškem državnem izpitu.

Potem ko je PF že v letu 2016 vložila v postopek akreditacije **študijski program za izpopolnjevanje**²⁷ »**Specializacija znanj s področja prava**«, ki je razdeljen na več modulov, je NAKVIS v letu 2017 imenoval poročevalce za oceno našega predloga, vendar poročila še vedno nismo prejeli (obljubljen je bil do konca leta 2017).

Podobno kot pretekla leta je tudi v letu 2017 s svojim uspešnim delom nadaljeval **Karierni center UL** oziroma njegova svetovalka, ki je zadolžena za PF in je tedensko prisotna na PF s svojimi uradnimi urami. Za naše študente redno organizira večje število delavnic, predstavitev in obiskov potencialnih delodajalcev. Karierni center o svojih dejavnostih in potencialno zanimivih dogodkih, ki jih soorganizira, redno obvešča preko objav na svoji spletni strani in pošiljanja tedenskega napovednika po elektronski pošti.

O možnostih za **udeležbo na mednarodnih dogodkih** (npr. poletnih šolah in konferencah) in o ponudbah za opravljanje **praktičnega usposabljanja v tujini** študente redno obvešča tudi mednarodna pisarna.

Na PF že več let delujejo številna **društva in organizacije**, ki študentom omogočajo nadgradnjo in prenos v predavalnicah pridobljenega znanja v prakso, npr. Društvo ELSA, Ženevski klub, ipd.

Prav tako PF že vrsto let v sodelovanju z vladnim, nevladnim in gospodarskim sektorjem izvaja **pravne klinike** (Pravna klinika za begunce in tujce, Pravna klinika za varstvo okolja, ki se je v letu 2017 preimenovala v Mednarodnopravno kliniko za varstvo okolja, Pravna klinika »Pravo v športu«), v študijskem letu 2016/17 pa je na novo pričela z delovanjem Delovno-pravna klinika, ki študentom omogoča pridobivanje poglobljenega znanja s področja aktualnih tematik delovnega prava in uporabe ter razvoja delovnega prava v praksi. V študijskem letu 2017/18 pa se prvič izvaja Pravna svetovalnica za varstvo pred diskriminacijo (gre za vsebinsko razširjeno nadaljevanje že uveljavljane obštudijske dejavnosti, Pravne svetovalnice LGBT, ki se na PF kontinuirano izvaja že od študijskega leta 2014/15).

Konec leta 2017 je bil v avli že drugo leto zapovrstjo organiziran t.i. **Sejem obštudijskih dejavnosti**, na katerem se je predstavilo več kot 20 društev in dejavnosti, ki delujejo na PF UL.

Občasna **predavanja pravnih strokovnjakov iz prakse** so stalnica študijskega procesa na vseh treh študijskih programih. Zaposleni na PF pa seveda redno sodelujejo tudi pri **nastajanju slovenske zakonodaje** in si s svojim poznavanjem specifičnih področij prizadevajo vplivati na izboljšanje pravnih predpisov. Svoje znanje prenašajo v okolje na **strokovnih srečanjih** (konferencah, simpozijih, seminarjih, itd.) ter s **komentiranjem in pojasnjevanjem pravnih vprašanj** v množičnih medijih.

Poleg tega so številni dejavno vključeni v **raziskovalno in strokovno delo na inštitutih**, katerih ustanoviteljica je PF.

V letu 2017 je PF po letu dni premora zopet izvajala projekte, finančno podprte s sredstvi, pridobljenimi na (že tretjem po vrsti) razpisu Javnega štipendijskega sklada RS z naslovom **Po**

²⁷ Študijski programi za izpopolnjevanje so oblika vseživljenjskega učenja in so namenjeni predvsem za izpopolnjevanje, dopolnjevanje, poglobljanje in posodabljanje znanja. Programi običajno obsegajo od 10-60 ECTS, kandidati, ki jih zaključijo, pa dobijo potrdilo, ki je javna listina.

kreativni poti do praktičnega znanja (krajše: PKP). Namen razpisa je bil z uporabo problemskega in skupinskega pristopa k reševanju praktičnih problemov podpreti razvoj kompetenc, pridobivanje praktičnega znanja ter izkušenj študentov, in sicer z vključitvijo v projekte, ki se izvajajo v neposrednem partnerstvu visokošolskih zavodov z gospodarstvom. S pomočjo mentorjev iz izobraževalne in gospodarske sfere so študentje v okviru projektnih aktivnosti, ki so potekali kot dopolnitev rednega učnega procesa, razvijali inovativnost, kreativno razmišljanje ter druge kompetence, ki naj bi jim omogočile lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev. PF UL je na razpisu dobila odobrenih vseh pet prijavljenih projektov²⁸, v skupni vrednosti 94.125 EUR. Vsi projekti so bili izvajani med februarjem in julijem 2017 in so bili uspešno zaključeni.

Podobno uspešni smo bili spomladi 2017 pri kandidiranju na razpisu Javnega štipendijskega sklada RS z naslovom **Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem v lokalnem in regionalnem okolju - Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016 – 2018 (krajše: ŠIPK).** Namen je bil povezovanje visokošolskih zavodov z negospodarskim in neprofitnim sektorjem v lokalnem okolju ter izvajanje inovativnih prožnih oblik učenja za razvoj kompetenc in praktičnih izkušenj študentov. V okviru projektov naj bi študenti proučevali različne kreativne in inovativne rešitve za izzive negospodarskega in neprofitnega sektorja. V okviru prvega odpiranja prijav je posamezna fakulteta lahko na razpis oddala predloge za največ tri projekte, ki so morali vključevati najmanj šest in največ 10 študentov ter sodelovanje vsaj ene organizacije iz negospodarskega področja, pri čemer je vsak projekt moral imeti tudi pedagoškega mentorja in največ dva strokovna sodelavca iz lokalnega okolja. Posamezni projekt se je lahko izvajal od tri do štiri mesece. PF UL je na razpisu dobila odobrene vse tri prijavljene projekte²⁹, v skupni vrednosti 48.912 EUR. Vsi trije projekti so bili v poletnih mesecih leta 2017 tudi uspešno izvedeni.

Po nekaj letih neaktivnosti je v začetku leta 2017 pod novim vodstvom pričel delovati **Alumni klub** PF. Glavni cilj društva je v povezovanju članov na družabni in strokovni ravni. Na družabni ravni je društvo s PF konec leta 2017 v prostorih Festivalne dvorane v Ljubljani organiziralo koncert PF, ki je bil izjemno dobro obiskan, saj je bila dvorana premajhna za vse, ki so želeli prisostvovati dogodku, na katerem so študenti in učitelji PF pokazali svoje plesno in glasbeno znanje. Omeniti velja tudi, da se je PF priključila 21 drugim članicam UL pri naročilu storitev ponudnika spletne platforme Graduway, namenjene upravljanju odnosov z alumni. V letu 2017 so v ta namen že potekale prve delavnice in usposabljanja za osebe, ki bodo aktivno vključene v upravljanje platforme.

POVZETEK V OBLIKI TABELE:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
izvajanje številnih občudijskih dejavnosti, ki omogočajo prenos in uporabo znanja v praksi (npr. moot court tekmovanja, pravne klinike,...).	Znanja in veščine, pridobljene v različnih oblikah občudijskih dejavnosti, pomembno nadgrajujejo tista, ki so pridobljena v rednem študijskem procesu; s tem prispevajo k oblikovanju najkakovostnejših diplomantov in diplomantk prava.
uspešno kandidiranje (in izvedba projektov) na razpisih PKP in ŠIPK	Tovrstni projekti študentom omogočajo neposreden stik s prakso (morebiti tudi z bodočimi delodajalci, strankami, ipd.) in ponujajo izkušnje z raziskovalnim delom.
obuditev Alumni kluba PF in začetne aktivnosti za priključitev k spletni platformi Graduway	Preko aktivnega Alumni kluba PF ohranja stik s svojimi diplomanti, zagotavlja povratni prenos znanja in izkušenj iz prakse ter omogoča

²⁸ Več o projektih PKP je na voljo na: <http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/razvojni-in-izobrazevalni-projekti/po-kreativni-poti-do-prakticnega-znanja-3-javni-razpis-pkp-201617/>. Dva naša pedagoga in nekaj študentov je sodelovalo na še enem projektu, financiranem s pomočjo razpisa PKP, in sicer na Pravni fakulteti v Mariboru.

²⁹ Več o projektih ŠIPK je na voljo na: <http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/razvojni-in-izobrazevalni-projekti/studenti-inovativni-projekti-za-druzbeno-korist-2016-2018-sipk/>

	povezovanje pri izvajanju projektov PF.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Priložnost za izboljšavo: uvedba evidence pedagogov, ki so vključeni v izvedbo posameznih projektov, zlasti tistih, ki jih habilitacijska komisija UL priznava kot take, ki izpolnjujejo pogoje po merilih za izvolitve.	Kadrovska služba vzpostavi evidenco pedagogov s sledenjem, kdo je že vključen v projekte, ter zlasti tiste, ki bodo morali v postopku habilitacije izkazovati izpolnjevanje pogoja vodenja projektov, spodbuja k njihovi prijavi.

3.1.4 Ustvarjalne razmere za delo in študij

PF vsako leto ob Dnevu fakultete podeljuje nagrade in priznanja PF svojim študentom in diplomantom za njihove dosežke v času študija. PF je v letu 2017 ob Dnevu fakultete podelila tudi priznanja svojim zaposlenim (<http://www.pf.uni-lj.si/aktualno/dan-fakultete-2017/>).

Fundacija Parus je tudi v letu 2017 najuspešnejšim diplomantkam in diplomantom PF omogočila podiplomski študij prava na najuglednejših svetovnih univerzah in na PF.

3.1.4.1 Obštudijska in interesna dejavnost, storitve za študente

Obštudijska in interesna dejavnost

V letu 2017 je bil na PF študentom in študentkam na voljo bogat izbor obštudijskih in interesnih dejavnosti: sodelovanje na moot court tekmovanjih (Phillip C. Jessup International Law Moot Court Competition, MUNLaws, The Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot, regionalno Moot Court tekmovanje v postopku pred Evropskim sodiščem za človekove pravice, All European International Humanitarian and Refugee Law Moot Court Competition, Central and East European Moot Court (CEEMC), Tekmovanje v mediaciji s področja gospodarskega prava, Frankfurt Investment Arbitration Moot, Pitamičevo tekmovanje študentov prava) in v pravnih klinikah (Pravna klinika za begunce in tujce, Mednarodnopravna okoljska klinika, Pravna klinika "Pravo v športu", Pravna svetovalnica za varstvo pred diskriminacijo, Delovno-pravna klinika), ekskurzije, športne aktivnosti (odbojka, košarka, Pravniki tečemo), tečaji tujih jezikov (nemški, francoski, ruski in latinski jezik), udejstvovanje v pevskem zboru Pegius, Ženevskem klubu pravnikov (ki, med drugim, organizira čajanko z odvetniškimi pisarnami, ki je namenjena spoznavanju dela v odvetniških pisarnah in njihovi predstavitvi), Društvu HOPE, Pamfilu, društvu ELSA itd. Vse pravne klinike so odslej priznane kot študijske obveznosti in ovrednotene s 4 ECTS. S tem je bil dosežen velik premik na področju obštudijskih dejavnosti, saj so nekatere pravne klinike po obsegu izjemno ekstenzivne in od študenta zahtevajo večmesečno, tudi celoletno delo, ki močno presega običajno študijsko obremenitev, a študente hkrati nagradi z neprecenljivim znanjem in veščinami ter močno izboljša njihove karijerne izgleda. PF se je tako približala tujim študijskim sistemom v razvitejših evropskih državah, kjer so obštudijske dejavnosti pomemben del študijskega procesa in so vanj vključene kot enakopravne študijske obveznosti.

Decembra 2017 je bil že drugič organiziran Sejem obštudijskih dejavnosti pod okriljem Društva HOPE, na katerem so se predstavile klinike, moot courti, društve, tutorstva in športne dejavnosti na PF. Na ta način so študenti dobili pregled nad pestro ponudbo obštudijskih dejavnosti in navezali stike s predstavniki organizacij, kar jim je omogočilo izpopolnitev znanj in osebnostno rast.

Leta 2017 je bil prav tako drugič organiziran tudi dobrodelni koncert PF, na katerem so sodelovali tako študenti kot tudi profesorji. Dogodek odraža poslanstvo PF pri oblikovanju bodočega pravnika kot celovite osebnosti, ki se poleg na pravnem udejstvuje tudi na drugih področjih. Koncert je podprl

tudi Klub alumni PF, ki je v študijskem letu 2016/2017 ponovno oživel in je namenjen povezovanju nekdanjih študentov na družabni in strokovni ravni.

Komisija za kakovost PF opaža napredek na področju študentskih praks, s katerimi se študentke in študentje seznanjajo preko oglasov na oglasni deski PF, raznih razpisov in tudi preko razpisov praks študentske organizacije ELSA. Na voljo je vse več tovrstnih ponudb študentskih del, na katere se študentje tudi z vse večjim zanimanjem odzivajo. Poleg tega se je v študijskem letu 2016/2017 za opravljanje študijske prakse v tujini v okviru programa ERASMUS+ odločilo veliko več študentov kot v preteklih letih (več o tem glej v poglavju o internacionalizaciji).

Informiranje študentov

PF s svojim delovanjem na različnih področjih dobro skrbi za informiranost bodočih študentov in študentk. Dijaki in dijakinje lahko potrebne informacije glede študijskega procesa pridobijo na vsakoletnih informativnih dnevih, ki potekajo v prostorih PF, in na sejmu Informativa, ki vsako leto poteka na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Stojnica PF je bila tudi letos zelo dobro obiskana. Poleg tega pedagogi PF na povabilo srednjih šol oziroma organizatorjev drugih informativnih dogodkov za dijake in dijakinje vsako leto predstavljajo program in študij na PF na celotnem območju Slovenije. Vse potrebne podatke o študiju lahko zainteresirani pridobijo tudi na spletni strani PF (v slovenskem in angleškem jeziku), čemur je namenjena tudi posebna rubrika »Bodoči študenti«, ki prav tako vsebuje predstavitevne zbornike za vse tri stopnje študija. Poleg tega je PF leta 2017 pripravila predstavitevni video PF, v katerem lahko bodoči študenti začutijo utrip PF. V času skokovitega tehnološkega napredka je to način, s katerim se lahko PF na svež način približa mlajšim generacijam.

Za dodatne informacije pa sta dnevno na voljo tudi oba referata za študentske zadeve. Za pomoč študentom glede študijskih zadev na PF skrbita študentski referat za prvo in drugo stopnjo in študentski referat za tretjo stopnjo. Oba preko oglasne deske v avli PF, spletne oglasne deske in možnosti prejemanja obvestil oglasne deske na elektronske naslove študente obveščata o celovitem poteku študija in o aktualnem dogajanju na PF (predavanja gostujočih predavateljev, potek obštudijskih dejavnosti, razna tekmovanja, itd). Hkrati je referat študentom dnevno dostopen v času uradnih ur za vsa dodatna vprašanja, administracijo in pomoč.

Študentom je na voljo tudi mednarodna pisarna, ki skrbi za vrsto dodatnih aktivnosti študentov, kot so izmenjave in prakse v tujini, pa tudi za informiranost študentov glede drugih možnosti nabiranja mednarodnih izkušenj.

Študenti ocenjujejo, da referata in mednarodna pisarna svoje delo opravljajo dobro, saj ustrezno skrbijo za potrebe študentov in skupaj z njimi rešujejo morebitne zaplete. Referata za študentske zadeve skladno s prejšnjimi leti še naprej ohranjata tudi popoldanski termin uradnih ur.

Karierni center

Za karierno svetovanje in karierne aktivnosti je na PF poskrbljeno v soorganizaciji Kariernega centra Univerze v Ljubljani, PF in Študentskega sveta PF. Organizirane in izvedene so delavnice, osebna svetovanja, obiski v organizacijah in predstavitve organizacij na članicah UL, različni dogodki (okrogle mize, konference, posveti), sodelovanja na sejmi in organizacija hitrih zmenkov s potencialnimi poslovnimi partnerji, obiski različnih institucij in potencialnih delodajalcev. Študentom in diplomantom PF je namenjeno tudi tedensko svetovanje, ki ga izvaja predstavnica Kariernega centra UL v prostorih PF. Poleg kariernih centrov nudijo študentom in študentkam pomoč tudi profesorji PF, ki študentom in študentkam pomagajo in odgovarjajo na vprašanja v povezavi s kariero. Pedagogi na željo študentov in študentk pišejo priporočilna pisma za njihov nadaljnji študij ali zaposlitev po zaključenem študiju. Aktivnosti Kariernega centra so se v zadnjem letu povečale, saj so na PF organizirane tudi uradne ure Kariernega centra, ki potekajo vsak četrtek in kamor se študentje lahko obrnejo po različne oblike kariernih nasvetov predstavnice Kariernega centra UL v prostorih PF. Spletna stran PF vse aktualne objave Kariernega centra UL sproti in redno objavlja preko spletne

oglasne deske; predstavitev Kariernega centra UL na PF pa je omogočena preko posebnega poglavja na spletni strani PF: <http://www.pf.uni-lj.si/dodiplomski-studij/karierni-center-na-pravni-fakulteti/>.

Študenti s posebnimi potrebami

PF ustrezno prilagaja študijski proces in infrastrukturo študentom s posebnimi potrebami in jim s tem zagotavlja popolno in nemoteno udeležbo v študijskem procesu. Infrastruktura na PF je ustrezno prilagojena študentom s posebnimi potrebami, ki so gibalno ovirani, saj jim je omogočeno nemoteno gibanje in dostop do vseh prostorov na PF (dvigala, prilagojene učilnice idr.). Problem predstavljajo le vhodna vrata v PF, ki niso drsna in opremljena s senzorjem in zato gibalno oviranim študentom onemogočajo samostojen dostop do prostorov PF. PF je razmislila o možnostih dodatnih prilagoditev, ki bi odpravile te ovire, a je po preučitvi vseh možnih rešitev ugotovila, da je najustreznejša rešitev ta, da študenti, ki potrebujejo pomoč, po telefonu pokličejo vratarja PF, ki jim pomaga vstopiti v stavbo. V letu 2017 pri tem nismo zaznali težav.

Študentom in študentkam s posebnimi potrebami so na voljo vse informacije in pomoč, ki jih nudijo službe, ki skrbijo za svetovanje in pomoč vsem študentom. Poleg tega se študentom in študentkam s posebnimi potrebami nudi dodatno pomoč v obliki tutorstva za študente s posebnimi potrebami. Komisija za študentske zadeve pri obravnavi vlog za status študenta s posebnimi potrebami poskuša čim bolj prilagoditi izvajanje študijskega programa posameznemu študentu ter mu s tem olajšati študij na PF. Za študente, ki potrebujejo tovrstne prilagoditve, je urejena tudi možnost opravljanja pisnih izpitov na prenosnem računalniku PF v izpitnem prostoru ali pa lahko ti študentje opravljajo izpit zgolj ustno.

Tutorski sistem

Na PF je vzpostavljen zelo učinkovit sistem tutorstva. Ta temelji na prostovoljnosti in samoiniciativnosti študentov višjih letnikov, ki želijo pomagati mlajšim kolegom pri študiju na PF.

V študijskem letu 2016/2017 so bile na PF izvajane štiri različne oblike tutorstev, in sicer uvajalno tutorstvo, predmetno tutorstvo (najbolj razširjeno), tutorstvo za študente s posebnimi potrebami in tutorstvo za tuje študente. Dekan PF je decembra 2017 59 tutorjem slavnostno podelil posebna potrdila za uspešno in prizadevno delo.

Predmetno tutorstvo se je izvajalo pri 10 predmetih: Ekonomija, Rimsko pravo, Uvod v pravoznanstvo, Ustavno pravo, Pravna zgodovina, Kazensko materialno pravo, Kazensko procesno pravo, Delovno pravo, Evropsko ustavno pravo in Upravno procesno pravo. Predmetna tutorstva so potekala praviloma enkrat tedensko oziroma nekajkrat na mesec in so bila vedno dobro obiskana. Študenti mnogokrat tudi sami izpostavijo, da jim ravno predmetna tutorstva omogočijo celostno in poglobljeno razumevanje študijske snovi.

Sistem tutorstva nadzoruje Komisija za tutorstvo. Predmetno tutorstvo koordinira koordinatorski tutorji, tutorstvo za tuje študente pa koordinatorski tutorji za tuje študente. Oba koordinatorska skrbita za dobro delovanje tutorstev, povezovanje med tutorji in profesorji ter ostalimi zaposlenimi na PF ter urejata tutorsko spletno stran. Koordinator za tuje študente vseskozi sodeluje z mednarodno pisarno.

Tutorstvo za tuje študente postaja vse bolj pomembno glede na povečevanje števila tujih študentov, ki opravljajo Erasmus+ izmenjavo. Prav tako tutorji nudijo pomoč tujim študentom, ki začnejo študij na PF. Tutorji pomagajo študentom k uspešni integraciji v novo okolje, prilagoditvi novemu načinu študija in s svojimi aktivnostmi skrbijo za to, da imajo tuji študentje več stika s slovenskimi študenti, kar so v preteklosti pogrešali.

Jeseni 2017 je senat PF na predlog komisije za tutorstvo podprl novo obliko tutorstva, in sicer za študente športnike. To tutorstvo naj bi v praksi zaživelo v poletnem semestru študijskega leta 2017/18 (v času priprave tega poročila je bil s strani komisije za tutorstvo objavljen razpis za tutorje za študente športnike).

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Predstavitveni video PF	Večja prepoznavnost PF v domačem in mednarodnem okolju (video je na voljo tudi v angleškem jeziku).
Uvedba dodatnih možnosti obštudijskega udejstvovanja	Omogočanje vključitve večjega števila študentov in študentk
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Predlog za izboljšavo: razširjen nabor pravnih klinik	Vključitev večjega števila študentov in študentk

3.1.4.2 Knjižnična in založniška dejavnost

Knjižnice PF

Knjižnica PF (v nadaljevanju knjižnica) je v letu 2017 knjižnično dejavnost izvajala strokovno in kakovostno, hkrati pa skrbela, da je bilo njeno delovanje v skladu z letnim načrtom dela. Vodstvo PF se zaveda velikega pomena knjižnice za študijski in raziskovalni proces na PF in vsako leto zagotavlja ustrezna sredstva za njeno delovanje. V letu 2017 je knjižnica razpolagala z nekoliko več sredstvi kot leto poprej. Vsa sredstva so bila porabljena skladno z načrtom knjižničnega poslovanja. Za izbor kakovostnega gradiva s področja prava skrbi knjižnični odbor PF, ki ga sestavljajo profesorji z različnih kateder na PF. Predstojnik knjižnice, člani knjižničnega odbora in vsi zaposleni v knjižnici so se trudili za doseganje dolgoletnega cilja knjižnice, to je gradnja najkvalitetnejše pravne knjižne zbirke v Sloveniji.

V letu 2017 se je nadaljeval velik obisk knjižnice in hkrati tudi velika zasedenost čitalniških mest. Ohranili smo dobro prakso iz preteklih let in skrbeli za celoletno odprtost knjižnice. Ta je bila tako odprta tudi poleti, v času kolektivnega dopusta. Z namenom omogočiti čim boljše študijske pogoje našim študentom pa smo nadaljevali s podaljšanim odpiralnim časom v izpitnih obdobjih. Tako je bila knjižnica od 3. do 26. januarja in od 3. aprila do 15. junija 2017 odprta od ponedeljka do četrтка med 8. in 22. uro, ob petkih pa med 8. in 20. uro. Odprtost v poletnih mesecih in podaljšani odpiralni čas v izpitnih obdobjih povečujeta dostopnost knjižnice in njenih virov skozi celo leto.

Knjižnica je v letu 2017 pristopila k povezovanju COBISS zapisov z zaključnimi študentskimi deli v Repozitoriju Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju RUL). Za knjižnico to pomeni večjo dostopnost zaključnih del PF in hkrati tudi njihovo lažjo in hitrejšo obdelavo v sistemu COBISS. Dodana vrednost oddaje zaključnih del v RUL je tudi preverjanje podobnosti vsebine, ki se ob oddaji del izvede na nacionalnem portalu.

Štirje zaposleni v knjižnici so se udeležili izobraževanja za uporabo programske opreme COBISS3 / Izposoja, kar je bilo tudi pogoj, da je knjižnica lahko prešla na uporabo nove programske opreme COBISS3. Segment izposoja je bil še zadnji od postopkov, ki smo jih še izvajali s staro programsko opremo COBISS2. S pomočjo IZUM-a smo omenjeni prehod uspešno izvedli. Uporaba novejšje programske opreme COBISS3 pri postopkih elektronske izposoje knjižničnega gradiva omogoča združevanje podatkov na različnih nivojih in poenotenje programske opreme z ostalimi segmenti (medknjižnična izposoja, katalogizacija, zaloga, izpisi).

V preteklem letu se je pet od šestih zaposlenih v knjižnici udeležilo usposabljanja na tuji univerzi v okviru programa Erasmus+. Usposabljanje na tujih univerzah našim zaposlenim ponudi priložnost, da s predstavitvami drugim udeležencem predstavijo UL, PF in knjižnico, izpostavijo dobre prakse, dosežke in način dela; navsezadnje predstavijo Slovenijo kot čudovito deželo in jih povabijo na srečanja, ki v okviru Erasmus + programa potekajo tudi v naši državi. S tovrstnim udejstvovanjem prihaja do izmenjave znanja in dobrih praks na področju visokošolskih knjižnic, hkrati pa zaposlenim omogoča večje kompetence in osebno zadovoljstvo.

Zaradi porodniškega dopusta vodje knjižnice je prišlo do nekaj kadrovskih sprememb. Zaposleni v knjižnici smo poskrbeli, da je delo potekalo nemoteno. V drugi polovici novembra 2017 pa se je kolektivu knjižnice pridružila nova zaposlena za čas nadomeščanja porodniške odsotnosti vodje knjižnice.

Knjižnica je tudi v preteklem letu nadaljevala z obdelavo starejšega knjižnega gradiva iz skladišča knjižnice. V letu 2017 se je zaradi kadrovskih sprememb obseg obdelanega gradiva iz skladišča nekoliko zmanjšal. Namen strokovne obdelave starejšega knjižnega gradiva in njegova vključitev v elektronski katalog COBISS je zagotavljanje dobre preglednosti knjižnične zbirke, saj se tudi izposoja starejšega gradiva povečuje v skladu s povečanjem zapisov za starejše gradivo v elektronskem katalogu COBISS.

Sodelovanje med knjižnico in univerzitetnimi službami poteka zelo dobro. Knjižnica uspešno sodeluje z Univerzitetno službo za knjižnično dejavnost UL in ima svojega predstavnika v Komisiji za razvoj knjižničnega sistema UL (vodja knjižnice). V okviru navedenega vodja knjižnice aktivno sodeluje v različnih delovnih skupinah, ki razvijajo in nadgrajujejo oz. izboljšujejo delovanje celotnega knjižničnega sistema UL.

Knjižnica študentom z gibalnimi ovirami nudi dodatne storitve, s katerimi skuša študentom na najenostavnejši način zagotoviti dostop do vseh razpoložljivih pravnih ter drugih strokovnih virov.

Knjižnica posveča posebno pozornost tudi študijski in strokovni pravni literaturi in skrbi, da je študentom na voljo določeno število izvodov predpisane študijske literature glede na številčno strukturo študentov posameznega letnika, v katerem je literatura relevantna. Tako si je tudi v letu 2017 knjižnica prizadevala zagotoviti dostop do študijske literature čim širšemu krogu uporabnikov. Na podlagi stalnega spremljanja pogostnosti uporabe oz. izposoje študijske literature je zato prilagodila izposojevalni čas navedenega knjižničnega gradiva, s čimer je omogočila čim smotrnejšo uporabo literature čim večjemu številu uporabnikov. Omeniti je potrebno tudi, da knjižnica zagotavlja vso potrebno literaturo za udeležence moot court tekmovanj, kjer PF že tradicionalno dosega odlične rezultate. S predstavitvijo aktualne študijske pravne literature pa sodeluje tudi na sejmju Informativa.

Pomemben kazalnik kakovosti je zadovoljstvo uporabnikov knjižnice, na kar sta tudi v preteklem letu pozitivno vplivala kakovostno delo in prijaznost vseh zaposlenih v knjižnici. Slednje se je odražalo tako preko hitre, učinkovite in strokovne pomoči zaposlenih na izposoji, pri iskanju relevantne pravne literature, pri hitrem zagotavljanju dostopa do gradiva v okviru dela na izposoji ter pri izvajanju medknjižnične izposoje, kot tudi preko zagotavljanja in ohranjanja mirnega in prijetnega vzdušja v prostorih knjižnice. Pri tem gre omeniti tudi strokovno delo katalogizatorjev, ki poleg vnosa novega gradiva v elektronski katalog COBISS, skrbijo tudi za urejeno bibliografijo vseh zaposlenih na PF. Knjižnica oz. zaposleni v knjižnici si iz leta v leto prizadevajo knjižnične storitve v največji možni meri prilagoditi aktualnim potrebam študentov, pedagogov in ostalih obiskovalcev knjižnice.

Depozitarna knjižnica ZN DL-027

Depozitarna knjižnica ZN DL-27 deluje v okviru Inštituta za mednarodno pravo in mednarodne odnose PF od leta 1947. Praviloma ima vsaka država članica OZN pravico do ene depozitarne knjižnice, ki jo gosti ugledna institucija. Depozitarna knjižnica ZZ DL-027 je na podlagi posebnega dogovora v času ustanovitve opravičena plačevanja prispevkov za gradivo, ki ga prejema od Združenih narodov (ZN). Depozit vsebuje tiskane publikacije (monografije, serijske publikacije in dokumente vseh organov ZN), v zadnjih letih pa je poudarek predvsem na spletnih virih in različnih

spletnih bazah podatkov ZN. V letu 2017 je Depozitarna knjižnica ZN poleg rednega knjižničarskega dela (predvsem pomoč pri online iskanju dokumentov OZN, ki so težje najdljivi oz. dostopni, izposoja, baze podatkov) izvedla še naslednje ukrepe, ki bodo ostali med prioritetskimi nalogami tudi v prihodnjih letih: predstavljanje dela in zbirk ZN preko spleta; kontrolirano izločanje gradiva (predvsem dokumentov in publikacij ZN, ki so dostopni prek spleta).

Depozitarna knjižnica deluje ob torkih, sredah in četrtek dve uri na dan. ZN so v postopku spreminjanja distribucije in načina dostopa do publikacij; nova navodila in smernice še čakamo.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Povezava COBISS zapisov z zaključnimi deli v Repozitoriju Univerze v Ljubljani	Večja dostopnost zaključnih del PF ter lažja in hitrejša obdelava le-teh v sistemu COBISS
Prehod na uporabo programske opreme COBISS3 / Izposoja	Uporaba novejših programske opreme pri postopkih elektronske izposoje knjižničnega gradiva omogoča združevanje podatkov na različnih nivojih in poenotenje programske opreme z ostalimi segmenti
Izobraževanje ter usposabljanje zaposlenih v knjižnici s poudarkom na udeležbi izobraževanja na tuji univerzi (program Erasmus+)	Izmenjava znanja in dobrih praks na področju visokošolskih knjižnic, večje kompetence in zadovoljstvo zaposlenih
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Pomanjkanje prostora za skupinsko učenje študentov	Analiza funkcionalnosti prostorov in morebitna preureditev v skladu s potrebami
Okrnjenost podatkov, do katerih uporabniki knjižnice lahko dostopajo preko spleta	Posodobitev spletne strani in oblikovanje spletnih navodil (vodičev) o osnovnih dejavnostih knjižnice (zagotovljen dostop 24/7)
Omejena funkcionalnost elektronskega varnostnega sistema v knjižnici	Posodobitev elektronskega varnostnega sistema v knjižnici

Založniška dejavnost

PF opravlja v okviru svoje dejavnosti založniško dejavnost, povezano z izobraževalnimi, raziskovalnimi in razvojnimi programi. Lastna založniška dejavnost predstavlja za PF pomembno prednost, saj PF tako tudi preko založniške dejavnosti zagotavlja najvišjo kakovost pedagoškega procesa in znanstvenoraziskovalnega dela. PF si je v zadnjem obdobju zadala dolgoročni cilj obuditi in razširiti založniško dejavnost ter izboljšati njeno kakovost, kar je bilo tudi v letu 2017 na posameznih segmentih zelo opazno.

V letu 2017 so bila tako v založništvu založbe PF izdana dela:

- Vasilka Sancin (ur.): ARE we "manifestly failing" R2P;
- Vasilka Sancin (ur.), Neja Domnik et al.: Pravno varstvo velikih zveri: pravna klinika za varstvo okolja 2015/2016 (el. knjiga);
- Klemen Podobnik, Ana Vlahek (ur.), Ana Bonča et al. Odškodninska odgovornost Republike Slovenije in Evropske unije za izbris kvalificiranih obveznosti banke: analiza posledic primera

Kotnik : projektna raziskovalna naloga študentov Pravne fakultete Univerze v Mariboru, Pravne fakultete Univerze v Ljubljani in Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru v okviru projekta "Po kreativni poti do znanja 2016/2017";

- Zbornik VI. Pitamičevega tekmovanja;
- Luka Tičar, Primož Rataj (ur.): Delovno pravo: zbirka sodnih odločb;
- Nejc Bokalič et al.: Socialno vzdušje v zavodih za prestajanje kazni zapora in prevzgojnem domu leta 2017 v RS (el. knjiga);
- Jakob Ahačič et al.: Aktualni problemi medijskega kazenskega prava (el. knjiga);
- Vasilka Sancin (ur.), Matija Bevk et al.: Pravna zaščita okoljsko razseljenih oseb (el. knjiga);
- Damjan Možina (ur.), Ana Božič Penko (et al.): Razsežnosti zasebnega prava: liber amicorum Ada Polajnar Pavčnik;
- Marko Pavliha et al. (ur.): Izzivi prava v življenjski resničnosti = Challenges of law in life reality: liber amicorum Marko Ilešič.

V letu 2017 pa so bila v sozaložništvu založbe PF izana dela:

- Ana Vlahak (ur.), Žan Timon Aldžić Matis et al.: Mednarodna prodajna pogodba v praksi slovenskih gospodarskih subjektov;
- Luka Mišič (ur.): Pravo in jezik : zbornik povzetkov;
- Lana Cvikel, Matjaž Ambrož: Pravice v zaporu: pregled in ovrednotenje sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice;
- XV. DCGP, dnevi civilnega in gospodarskega prava: 13. - 14. april 2017, Portorož;
- Nina Plavšak et al.: Dnevi insolvenčnega prava;
- Nina Plavšak et al.: Sodobno stvarno pravo: izbrana poglavja: 2. del;
- Ustava Republike Slovenije (z glosami Igorja Kaučiča);
- Rok Brajnik et al.: Problematika delovnopravnega položaja športnih trenerjev s poudarkom na nogometu (el. knjiga);
- Vasilka Sancin (ur.), Aljoša Petek et al.: Pravno urejeno, okolju prijazno in gospodarsko učinkovito ravnanje z odpadno embalažo v Sloveniji (el. knjiga);
- Grega Strban, Iztok Štefanec: A blueprint towards a joint Master programme with a focus on blended learning;
- Grega Strban, Iztok Štefanec: The feasibility study: towards a blended joint master in European social security.

Med drugim je PF tudi sozaložnik revij: Zbornika znanstvenih razprav, ki izhajata od leta 1921, in pa najstarejše slovenske pravne revije Pravniki, skupaj z Zvezo društev pravnikov Slovenije. Ta izhajata z nekaj presledki že od leta 1862.

Eden izmed pomembnih ciljev izvajanja založniške dejavnosti na PF predstavlja tudi težnja po izdajanju študijskega gradiva po študentom dostopnih cenah, kar smo udeležili predvsem ob izdaji praktikumov in pa komentirane (»glosirane») izdaje Ustave Republike Slovenije.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Nadalje smo okrepili založniško dejavnost.	S stroškovno optimalnim delovanjem imamo več možnosti za sprejem in izvedbo dodatnih projektov.
Doseganje vpetosti pedagogov v založniške projekte.	Doseganje dodatne interdisciplinarnosti oz. povezanosti in prepletanja ter sodelovanja strokovnjakov iz različnih področij pravne znanosti.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave

Nezadostna jasnost oz. predvidljivost procesa odločanja o sprejemu posameznih založniških projektov.	Sprejem enotnih procesnih pravil, ki bodo povečala transparentnost odločanja, s poudarkom na vsebinskih merilih.
Razdrobljenost vsebinskega uredniškega sveta na tri zbirke in tri odločevalske organe.	Sprejem enega vsebinskega (uredniškega) telesa za odločanje.

3.1.5 Upravljanje in razvoj kakovosti

3.1.5.1 Delovanje sistema kakovosti (sistem in procesi)

Komisija za kakovost, ki skladno z 49. členom Pravil PF deluje kot delovno telo Senata PF, ima skladno z 62.a členom Pravil PF sedem članov, od tega pet članov imenuje senat PF (člani v letu 2017, ki so pripravljali tudi to poročilo, so: izr. prof. dr. Katja Filipčič, doc. dr. Tilen Štajnpihler Božič, mag. Darja Rabzelj, Irena Kordež in predsednica komisije – prodekanja za kakovost – izr. prof. dr. Vasilka Sancin), dva člana pa izvoli študentski svet iz vrst študentov (pri tem poročilu sta poleg rednih članic: Urša Demšar in Miriam Gajšek, sodelovali še nadomestna člana: Amadej Plevčak in Lidija Videc). Komisija za kakovost se sestaja periodično in po potrebi. O sklepih komisije so redno obveščeni kolegi dekana PF in glede na vsebino tudi ostali organi PF.

Komisija za kakovost spremlja kakovost študija na PF, pripravlja letno poročilo, ki ga posreduje UL, pripravlja druga poročila o kakovosti v skladu s statutom in drugimi akti UL ter sklepi pristojnih organov UL in PF, opravlja druge naloge v skladu s statutom UL in Pravili PF ter naloge, ki ji jih naloži senat (62. b člen Pravil PF) ter skrbi za nadzor nad izpolnjevanjem Akcijskega načrta PF. Komisija za kakovost pri svojem delu izhaja iz predpisov in aktov, ki so sprejeti v okviru UL. Pri pripravljanju tega poročila je upoštevala tudi navodila in smernice, ki so jih v zvezi s tem posredovale pristojne službe UL.

Poslovnik kakovosti PF je skladno s 47. členom Pravil PF sprejel Senat PF na svoji seji dne 17. 12. 2015 in je dostopen na:

<http://www.pf.uni-lj.si/media/poslovnik.kakovosti.pf.koncna.verzija.za.objavo.2.pdf>

Rektor Univerze v Ljubljani, prof. dr. Igor Papič, je na slavnostni seji senata UL decembra 2017 na predlog PF podelil naziv **častni senator** prof. dr. Danny Pieters-u s KU Leuven (Belgija) za velik in trajen prispevek h krepitvi sodelovanja in humanih odnosov, razvoju UL in njeni prepoznavnosti v svetu. Najvišja priznanja pa so prejeli tudi študentje in pedagogi PF. Med prejemniki **svečanih listin za najboljše študijske dosežke** Univerze v Ljubljani v letu 2017 s PF sta bila: Miša Vidovič in Valentin Mis. Dve študentski tekmovalni ekipi PF (tekmovalna ekipa na Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition za 1. mesto ter Hardy C. Dillard Award za odličnost v pisanju memorandumov strank v sporu na 58. tekmovanju Philip C. Jessup International Law Moot Court in tekmovalna ekipa Evropske konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah za prvi mesti na regionalnem študentskem moot court tekmovanju iz poznavanja prava Evropske konvencije o človekovih pravicah in na finalnem tekmovanju Trans-European Moot Court Competition) sta prejeli **priznanja rektorja študentom za dosežke in udejstvovanje na področju obštudijskih dejavnosti**.

Zaslužna profesorja sta v letu 2017 postala prof. dr. Franc Grad in prof. dr. Janez Kranjc, ki je imel v imenu novih zaslužnih profesorjev UL tudi zahvalni govor.

Tudi v letu 2016 so bile ob dnevu PF skladno s Pravilnikom o nagradah in priznanjih PF (dostopen na: <http://www.pf.uni-lj.si/media/pravilnik.o.priznanjih.studentom.pf2005-2006.pdf>) podeljene **zlate listine, priznanja in pohvale študentom in študentkam ter diplomatom in diplomantkam PF** za njihove dosežke v času študija.

Komisija je osnutek letnega poročila o kakovosti za 2017 pripravila ob upoštevanju stališč organov PF, na podlagi podatkov, ki so jih posredovale pristojne fakultetne službe, posamezni zaposleni ter na podlagi razgovorov s predstavniki knjižnice, referata, mednarodne pisarne, službe za informatiko ter študentskega sveta. Študentski predstavniki (4) so neposredno sodelovali tako pri zbiranju gradiva kot pri pisanju osnutka poročila, ki zajema tudi njihove prispevke in stališča. Študentski predstavniki so se tudi zavezali, da bodo o potrebnih ukrepih za zagotavljanje kakovosti na PF redno obveščali čim širšo študentsko javnost in jih spodbujali k sodelovanju pri njihovi izvedbi.

Tudi v letu 2017 je dobro potekalo sodelovanje in medsebojno informiranje med PF in univerzitetnimi službami na tem področju, zlasti v okviru nadaljevanja aktivnosti po izteku projekta Kakovost Univerze v Ljubljani (KUL), kjer sta predstavnici PFizr. prof. dr. Vasilka Sancin, prodekanja za kakovost, in Irena Kordež. Zaposleni na PF so se v letu 2017 udeležili tudi več delavnic za izpopolnjevanje.

PF je v letu 2017 že začela s pripravami za organizacijo strokovnih in slavnostnih dogodkov ob praznovanju 100-letnice PF in UL, ki bo obeležena leta 2019.

3.1.5.2 Mehanizmi za spremljanje in izboljševanje kakovosti

PF je tudi v letu 2017 izvedla študentsko anketo v skladu s pravili in rezultate posredovala odgovornim osebam za posamezna področja PF ter tako omogočila aktivnosti, ki se nanašajo na analizo rezultatov študentske ankete.

Mednarodna pisarna PF je izvedla tudi posebni ankete za ugotavljanje zadovoljstva tujih (izmenjavnih) študentov in študentk, ki so študijskem letu 2016/2017 opravljali študijsko izmenjavo na PF UL, in domačih študentov in študentk, ki so bili v istem letu na študijski izmenjavi v tujini.

PF je v 2017 za zaposlene izvedla dva »team-buildinga« (pozimi in poleti).

PF redno spremlja izvajanje pedagoške dejavnosti preko oddaje rednih mesečnih poročil vseh pedagogov.

V 2017 je bila v prostoru pred dekanatom ukinjena škatla, kamor naj bi zaposleni na PF oddajali svoja mnenja in predloge za izboljšave na področju kakovosti, saj se te možnosti v praksi v preteklem letu ni nikoli izkoristilo.

V letu 2017 se je samostojno in v sodelovanju z UL nadaljevalo spremljanje realizacije ukrepov, ki so izšli iz v letu 2016 izvedenega **prvega posvetovalnega obiska** UL na PF glede možnosti dviga kakovosti dela in študija na PF.

Zaradi pomanjkanja konsenza med pedagogi glede izvedbe t.i. *pedagoške konference*, kjer so imeli v letu 2016 študentje in študentke možnost izraziti svoja mnenja o študiju na PF, tik pred slavnostnimi podelitvami diplom, je bila ta v letu 2017 organizirana ob drugem s podelitvami diplom ne neposredno povezanem terminu. Žal je bil rezultat ta, da sta se pedagoške konference poleg prodekanje za kakovost in prodekanje za študijske zadeve udeležila le še dva pedagoga in noben študent ali študentka. Zato je bila sprejeta odločitev, da se v letu 2018 pedagoška konferenca ponovno poveže in izvede na dan podeljevanja diplom, a z ustreznim premorom med obema dogodkoma in še bolj jasnim pojasnilom prejemnikom in prejemnicam diplomskih listin, da so na pedagoško konferenco vabljeni izključno oni sami in pedagogi PF.

Tudi v letu 2017 je z veliko osebno zavzetostjo del pedagoškega in administrativnega kadra pripomogel k izvedbi številnih dodatnih aktivnosti in obštudijskih dejavnosti z namenom zagotavljanja kakovosti PF, ki niso del rednega delovnega procesa in tudi ne honorirane.

3.1.5.3 Zunanje evalvacije in akreditacije

V letu 2017 je potekala akreditacija NAKVIS *študijskih programov za izpopolnjevanje – specializacija znanj s področja prava*, ki pa kljub drugačnim pričakovanjem PF še ni bila zaključena.³⁰

Mednarodnih akreditacij za področje *Pravo* ni.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
PF skrbi za kakovostno pripravo študentskih ekip za mednarodna tekmovanja in pomaga pri kritju stroškov njihove udeležbe na tekmovanjih v tujini, kot tudi za promocijo njihovih uspehov na ravni UL in širše.	Študentje in študentke PF so ob ustreznih pogojih in vrednotenju njihovih uspehov še bolj spodbujeni h študiju in usposabljanju za odlične nastope, ki se zrcalijo v vrhunskih uvrstitvah na mednarodnih tekmovanjih.
Tudi na podlagi posvetovalnega obiska UL v aprilu 2016, nadaljevanje z aktivnostmi, ki so rezultirale v obuditvi in nadgradnji Alumni kluba PF.	Aktiven Alumni klub PF, med drugim, omogoča tudi kakovostnejše povezovanje med PF in prakso.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Izziv: zagotoviti večjo transparentnost in konsistentnost dela Komisije za študentske zadeve.	Na podlagi osnutkov delov Pravilnika Komisije za študentske zadeve nadaljevati s pripravo ustreznega Pravilnika.
Priložnost za izboljšavo: uvedba učinkovite pedagoške konference.	Pedagoška konferenca se izvede na dan podeljevanja diplom, a z ustreznim premorom med obema dogodkoma in še bolj jasnim pojasnilom prejemnikom in prejemnicam diplomskih listin, da so na pedagoško konferenco vabljeni izključno oni sami in pedagogi PF.

3.1.6 Pogoji za izvajanje dejavnosti in podporna dejavnost

3.1.6.1 Upravljanje s stvarnim premoženjem

PF je v letu 2017 izvedla nekatera nujna vzdrževalna dela na stavbi in dokupila določeno opremo.

³⁰ UL je vlogo za akreditacijo programa posredovala v obravnavo NAKVIS že 3. 10. 2016. Šele 21. 9. 2017 je NAKVIS imenoval skupino strokovnjakov z nalogo, da izdelajo poročilo o ustreznosti našega predloga. Njihovega poročila PF še vedno ni prejela, čeprav naj bi ga skupina izdelala v treh mesecih, torej pred iztekom leta 2017.

PF predvideva v prihodnje izvedbo nekaterih nujnih vzdrževalnih del na stavbi, kot je popravilo zamakanja v garaži (izgradnja nadstreška nad stopniščem), beljenje pročelja v 4. nadstropju in podobno. Nadaljujejo se tudi aktivnosti za klimatizacijo prostorov PF.

PF je v letu 2017 v skladu s potrebami izvajanja študijskega in raziskovalnega procesa na PF ter v okviru razpoložljivih finančnih sredstev skrbela za ustrezno posodabljanje fakultetne računalniške opreme. Nabava računalniške opreme se je izvajala preko javnega naročila. PF se je pridružila javnemu naročilu za nabavo računalniške opreme na UL, okvirne sporazume je nato sklenila UL.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Redno posodabljanje računalniške in druge tehnične opreme.	Sodobna opremljenost prostorov PF omogoča uporabo različnih tehnik poučevanja, ki zvišujejo kakovost pedagoškega procesa.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Vzpostavitev delovno prijaznejših pogojev za delo, zlasti v poletnih mesecih, ko so temperature predvsem v južnem delu stavbe PF izjemno visoke.	Boljše razmere za delo bodo pripomogle h kakovostnejšemu opravljanju dela v poletnih mesecih.

3.1.6.2 Informacijski sistem

Na področju strojne opreme je PF v letu 2017 nadaljevala z rednimi zamenjavami in nadgradnjami osebnih računalniških sistemov, vključno z uvedbo informacijskega sistema win 10 na osebnih in prenosnih računalnikih pri zaposlenih in pripravo za nadgradnjo informacijskih sistemov, ki so namenjeni uporabi študentov ter njihovo povezavo z univerzitetnim omrežjem.

PF je redno izvajala vzdrževanje in nadgradnjo omrežja, pričela z zamenjavo brezžičnih točk na predelu kabinetov zaposlenih in v začetku leta 2018 načrtuje še dodatne točke v predelu predavalnic.

V 2017 je PF nadaljevala z nadgradnjo študentskega informacijskega sistema (ŠIS) z namenom lažje in hitreje povezave med predavatelji, referatom in študenti. Modul "Prošnje" je olajšal postopek oddaje prošenj, ki jih na fakultetne organe naslavljajo študentje; povečala se je preglednost oddanih študentskih prošenj in omogočila hitrejša komunikacija med študenti in referatom.

Na področju študijske informatike je PF v letu 2017 pričela z vnosom podatkov v evidenco študijskih programov (UL EŠP). Ta bo omogočala sledenje spremembam programov, vključno z učnimi načrti in predmetniki, ter vsebovala vse potrebne podatke za akreditacijo študijskih programov.

PF je redno posodabljala in nadgrajevala spletno mesto, na vstopni strani (tako slovenski kot angleški) pa dodala video predstavitev PF.

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (največ tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
uvedba modula Prošnje v študentskem	Večja preglednost oddanih prošenj in omogočanje hitreje

informacijskem sistemu	komunikacije med referatom in študenti.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (največ tri)	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
prepočasna uvedba dokumentnega sistema	Odločitev vodstva o nadaljevanju uvajanja dokumentnega sistema GC.
preveč papirnega poslovanja	Narediti analizo o tem, ali so na PF procesi (npr. pisanje zahtevkov za izdajo naročilnic, oddaja poročil o opravljenem delu pedagogov, ipd), kjer bi se dalo preiti v elektronsko poslovanje in bi bila taka sprememba smotrna, tehnično izvedljiva in finančno vzdržna.
nimamo informacijske podpore za vodenje projektov (projektne sodelovanja je vse več in z uvedbo informatizacije postopkov bi pohitrili delo strokovnih služb in povečali preglednost zasedenosti posameznega raziskovalca na projektih, hkrati pa omogočili tudi povezovanje z ostalimi poslovnimi aplikacijami - finančno in kadrovske).	Narediti analizo potreb – enako kot zgoraj.

3.1.6.3 Upravljanje s človeškimi viri

Število zaposlenega pedagoškega kadra se je v letu 2017 spremenilo zaradi upokojevanja in novega zaposlovanja mlajših sodelavcev. V letu 2017 se je upokojili en profesor PF. Enemu profesorju PF je marca 2017 prenehalo delovno razmerje zaradi izvolitve v državno funkcijo, ki je od izvolitve dalje na PF zaposlen za dopolnilno delo za krajši delovni čas. Na novo so bili zaposleni trije asistenti – dva asistenta in ena asistentka. Tako si PF prizadeva zmanjšati neugodno razmerje med številom zaposlenih in številom študentov na PF. Neugodno stanje otežuje tudi izvedbo sobotnega leta. V letu 2017 tako ni nihče izvedel sobotnega leta. Glede na nove zaposlitve mlajših kadrov, se spreminja tudi pred tem neugodna struktura pedagoškega kadra na PF, kjer je občutno primanjkovalo mladih raziskovalcev in asistentov, kar je bilo predvsem posledica pretekle zaostrene finančne situacije in neugodnega vrednotenja znanstvenega dela pravne znanosti, kar je vplivalo na izbor mentorjev mladim raziskovalcem. PF si z zaposlitvami novih asistentov, s čimer bo nadaljevala tudi v letu 2018, aktivno prizadeva za izboljšanje prej omenjene manj ugodne kadrovske slike.

V letu 2017 je bil na PF na novo zaposlen en raziskovalec za dopolnilno delo za krajši delovni čas zaradi pridobitve novega projekta.

Na novo je bil na PF za določen čas šestih mesecev zaposlen tudi sodelavec v mednarodni pisarni, predvsem z namenom administrativne pomoči pri prijavi in vodenju projektov.

PF si je tudi v letu 2017 še naprej prizadevala za ustrežnejše upoštevanje pedagoških vidikov v postopkih habilitacije. Prav tako se je PF ukvarjala s posledicami sprememb Pravilnika o postopkih (so)financiranja, ocenjevanja in spremljanja izvajanja raziskovalne dejavnosti ARRS, saj z

ustreznejšim vrednotenjem pravne znanosti pripomoremo k izboljšanju položaja pedagoškega kadra PF tudi v habilitacijskih postopkih.

Tudi v letu 2017 je PF svoje zaposlene redno obveščala o različnih oblikah možnih izobraževanj in usposabljanj zaposlenih.

PF je imela v letu 2017 sklenjene dogovore o brezplačnem koriščenju vstopnic za določene kulturne in športne dejavnosti, ki so jih lahko koristili vsi zaposleni.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Osebna zavzetost dela pedagoškega in administrativnega kadra, da preko svojih rednih delovnih obvez opravlja številne dodatne aktivnosti.	Dodatne aktivnosti izrazito pozitivno vplivajo na zviševanje kakovosti in prepoznavnosti PF.
Zaposlitev novih mlajših kadrov po posameznih katedrah.	Vzpostavljanje ustrežnejšega razmerja pedagog-študent in zagotavljanje trajne skrbi za področje ob upokojevanju starejših kolegov in kolegic.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Nezadostnost človeških virov (predvsem mlajšega kadra) za dovolj obsežno in kakovostno opravljanje (zlasti mednarodne) raziskovalne dejavnosti na področju prava.	Kadrovska okrepitev PF z zaposlitvijo raziskovalca/raziskovalke in razmislek o možnih razbremenitvah pedagoškega dela zaposlenih in preusmeritvah pozornosti v raziskovalno delo.
Neustrezno razmerje med pedagoškim kadrom in številom študentov v povezavi z neustrezno strukturo pedagoških delavcev (tj. razmerjem med visokošolskimi učitelji in asistenti).	Kljub določenim novim zaposlitvam asistentov v letu 2017 je treba s porcesom nadaljevati tudi v 2018.
Izziv: doseči spremembo meril za vrednotenje pedagoškega dela in znanstveno-raziskovalnega dela pravne znanosti.	Nadaljnja prizadevanja pri pristojnih organih.

3.1.6.4 Zagotavljanje stikov z javnostmi

V letu 2017 je na PF za redne stike z javnostmi skrbel predvsem dekanat in tajnik PF, v sodelovanju s kolegijem dekana. Kadri PF se tudi individualno vključujejo v stike z javnostmi preko nastopov v različnih medijih. O aktivnostih na PF se redno obvešča širša javnost z uporabo informacijskih sistemov (glej točko 3.1.6.2).

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Odzivnost in ažurnost pri komunikaciji z novinarji.	Boljša komunikacija z novinarji in lažje umeščanje želenih informacij.
Zelo hitro objavljane informacij na spletu in prek drugih sredstev obveščanja.	Večanje ugleda in odmevnosti raziskovalnih/tekmovalnih dosežkov pedagogov in študentov.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Doseganje avtomatizacije prenosa informacij o udeležbi in vključenosti pedagogov v projekte, ki bi ob posredovanju v javnost krepili ugled PF.	Aktivno spodbujanje pedagogov za sporočanje dosežkov.

3.1.6.5 Vodenje in upravljanje organizacije

PF je v letu 2017 predstavljal in zastopal dekan PF, prof. dr. Miha Juhart. Vodstvo PF so poleg dekana sestavljali še prodekan za gospodarske zadeve, prof. dr. Grega Strban, prodekanja za študijske zadeve izr. prof. dr. Katja Filipčič, ter prodekanja za kakovost, izr. prof. dr. Vasilka Sancin. Tajnik fakultete v letu 2017 je bil as. Boštjan Koritnik, univ. dipl. prav. Za finančne zadeve je pristojen Upravni odbor PF.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Vzdrževanje neformalnih oblik druženj z zaposlenimi v okviru »zimskega« in »poletnega« team-buildinga in prednovoletnega druženja v Klubu PF.	Večji pretok informacij in idej med zaposlenimi glede možnosti za dvig kakovosti upravljanja in vodenja PF.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Prevelika obremenjenost vodstvenega kadra s pedagoškimi in raziskovalnimi dejavnostmi.	Dodatne zaposlitve in ustrezne prerazporeditve dela.

3.1.7 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

PF je bila delno uspešna pri realizaciji ciljev zastavljenih v poročilu iz leta 2016. Glej točko 4.3.

4. PRILOGE

4.1 Oddelki članice

PF je organizacijsko razdeljena na katedre, inštitut in knjižnico in ima naslednje organizacijske enote: dekanat, katedre, inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose, knjižnico in založbo.

Dekanat opravlja upravno-administrativne in strokovno-tehnične naloge za vso dejavnost PF. PF ima 9 kateder:

- Katedra za civilno pravo,
- Katedra za delovno in socialno pravo,
- Katedra za kazensko pravo,
- Katedra za mednarodno pravo,
- Katedra za pravnoekonomske znanosti,
- Katedra za pravno zgodovino,
- Katedra za sociologijo in teorijo prava,
- Katedra za upravno pravo in
- Katedra za ustavno pravo,

ki so organizacijske enote pedagoškega, raziskovalnega in razvojnega dela.

V letu 2017 je bila na PF ustanovljena Srebrna katedra, ki jo sestavljajo upokojeni učitelji PF, njeni cilji pa so organizirati posvetovanja, okrogle mize, predavanja in druga srečanja, na katerih obravnava aktualna pravna vprašanja in v dogovoru z vodstvom PF tudi vprašanja, ki zadevajo razvoj pravnega študija. Povezuje se tudi s podobnimi povezavami profesorjev na drugih fakultetah ter na svoje dogodke vabi učitelje in študente PF in novinarje.

Inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose PF upravlja dokumentacijsko gradivo OZN, katerega depozitar je PF.

Knjižnica PF opravlja knjižničarsko, informacijsko in dokumentacijsko dejavnost za potrebe raziskovalnega, razvojnega in izobraževalnega dela na področju prava.

4.2 Predstavitev članice (zahteva MIZŠ)

PF je v letu 2017 predstavljal in zastopal dekan PF, prof. dr. Miha Juhart. Vodstvo PF so poleg dekana sestavljali še prodekan za gospodarske zadeve, prof. dr. Grega Strban, prodekanja za študijske zadeve izr. prof. dr. Katja Filipčič, ter prodekanja za kakovost, izr. prof. dr. Vasilka Sancin. Tajnik PF v letu 2017 je bil as. Boštjan Koritnik, univ. dipl. prav.

V skladu z zakonom, s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravili Pravne fakultete je PF notranje organizirana v: dekanat, katedre, Inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose, knjižnico in založbo PF, organi PF pa so: vodstvo, senat, akademski zbor, upravni odbor, knjižnični odbor in študentski svet. Senat ima naslednja delovna telesa: komisijo za študijske zadeve, komisijo za doktorski študij, komisijo za raziskovalno in razvojno delo, komisijo za študentske zadeve, komisijo za kakovost komisijo za pritožbe študentov, komisijo za priznavanje tujega izobraževanja, disciplinsko komisijo, disciplinsko tožilko za študente, komisijo za osnovna sredstva, komisijo za tutorstvo in komisijo za mednarodna tekmovanja.

PF v okviru svoje dejavnosti opravlja založniško dejavnost, povezano z izobraževalnimi, raziskovalnimi in razvojnimi programi.

Študij na PF je organiziran v skladu z načeli bolonjske reforme. Prvostopenjski študij na PF traja štiri leta in obsega 240 ECTS. Študent, ki opravi vse obveznosti, predpisane s študijskim programom, pridobi strokovni naslov diplomirani pravnik (UN) oziroma diplomirana pravica (UN). Drugo stopenjski študij na PF (Magistrski študijski program Pravo) traja eno leto (dva semestra) in obsega 60 ECTS. Po uspešnem končanem študiju pridobi študent strokovni naslov magister prava oziroma magistrica prava. V študijskem letu 2015/2016 je bil zaradi zagotavljanja finančne vzdržnosti razpisan samo Splošni modul, omogočena pa je bila zamenjava enega od obveznih predmetov Splošnega modula z obveznim predmetom presotnih modulov. Pogoji za zaposlitev v pravosodnih poklicih (sodniki, odvetniki, tožilci, notarji) je opravljen pravniški državni izpit. K opravljanju pravnškega državnega izpita lahko pristopijo diplomanti, ki so končali prvo in drugo stopnjo pravnega bolonjskega študija.

PF poleg prvostopenjskega in drugo stopenjskega študija prava izvaja tudi doktorski študij za pridobitev doktorata znanosti. Tretjestopenjski doktorski študijski program Pravo obsega 180 ECTS in traja 3 leta. Študent, ki opravi vse obveznosti, predpisane s študijskim programom, pridobi znanstveni naslov doktor znanosti oz. doktorica znanosti.

4.3 Realizacija predlogov ukrepov iz Poslovnega poročila 2016

Ukrep oz. predlog ukrepa iz Letnega poročila 2016	Status ukrepa oz. predloga	Obrazložitev
Začeti uradni postopek akreditacije novega enovitega petletnega študijskega programa.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Pripraviti in oddati vlogo (predlog) za akreditacijo novega enovitega petletnega študijskega programa, s čimer se bo nadaljevalo v 2018.
Prehod od prizadevanj za doseganje ustreznega števila vpisanih k zagotavljanju vpisa najbolj kakovostnih oziroma primernih (bodočih) študentk in študentov na študijske programe PF.	Delno realizirano	PF je opravila razmislek o možnostih in smiselnosti uvedbe sprejemnega izpita za prvostopenjski študij na PF in se odločila, da ga ne bo uvedla. Nadaljevati je treba z oblikovanjem indikatorjev, s pomočjo katerih bo mogoče ustrezneje oceniti, kdo so najustreznejši kandidati in kandidatke za študij prava, ter pripraviti predloge ukrepov, s katerimi bo PF te kandidate in kandidatke vzpodbudila k vpisu.
Uradne (univerzitetne) potrditve že obstoječih obštudijskih dejavnosti PF, ki obštudijsko dejavnost ovrednoti z določenim številom kreditnih točk (ECTS).	Realizirano	V 2017 so bili na UL uspešno akreditirani vsi vloženi predlogi PF.
Iskanje ustreznjše zasnove doktorskega študija.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Doktorski študij v primerjavi s preteklimi leti ni doživel bistvenih sprememb. Potreben je resnejši razmislek o zasnovi doktorskega študija, predvsem v prvem letniku, kjer ob pričakovanem (in zaželenem) nadaljnjem nižanju števila vpisnih mest ni smiselno ohranjati načina predmetnega študija, razdrobljenega po številnih modulih. Kljub temu pa se je PF v tem letu že lotila nekaterih nujnih posodobitev učnih načrtov ter nadaljevala z razpravo o temeljitejših

		spremembah v okviru Komisije za doktorski študij.
Pridobitev akreditacije predlaganih študijskih programov za izpopolnjevanje – specializacijo znanj s področja prava.	Nerealizirano	NAKVIS kljub drugačnim pričakovanjem PF, utemeljenim na pravilih NAKVISA, ni zaključil postopkov v 2017.
Prizadevati si za večjo integracijo in možnost združevanja tujih in domačih študentov pri istih predmetih.	Delno realizirano. (Ostaja na ravni predloga)	Težava je v zakonodaji glede jezika poučevanja in nefinanciranja izvajanja predmetov v tujem jeziku, a je PF v letu 2017 uspelo povečati združevanje domačih študentov in študentk ter tistih na izmenjavi na PF pri nekaterih predmetih in obštudijskih dejavnostih.
Povečati št. znanstvenih člankov, objavljenih v revijah, ki so ustrezno indeksirane.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	PF bo skušala tudi z dodatnimi stimulacijami (npr. preko IRD) povečati število objav v indeksiranih revijah.
Razširitev možnosti za vključevanje tako kadra PF kot študentov in študentk v delo v praksi.	Realizirano	PF je bila v letu 2017 izjemno uspešna na razpisih za projekte PKP in ŠIPK.
Organizacija spoznavnega tedna za študente, ki bi bili v študijskem letu vpisani v 1. letnik dodiplomskega študija.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Organizacija tovrstnega projekta zahteva daljši in tehtnejši razmislek, ki se mu bo PF posvetila v letu 2018.
Povečanje mobilnosti zaposlenih.	Realizirano	Občutno se je povečala mobilnost pedagogov.
Pridobivanje novih projektov ARRS in neprilagojenost publiciranja merilom ARRS kljub zavezam za napredek v prejšnjih letih.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	PF si je tudi v 2017 s strokovnimi mnenji prizadevala za spremembe pri vrednotenju znanstveno-raziskovalnega dela v družboslovju in ARRS je prilagodil vrednotenje poglavij v monografijah in bila pri tem delno uspešna in pridobila tudi projekte ARRS.
Sozaložništvo najstarejše slovenske pravne revije Pravniki, z namenom njene uvrstitve v bazo SSCI.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Sklenjen je bil dogovor za sozaložništvo najstarejše slovenske pravne revije Pravniki, ki izhaja z nekaj prekinitvami že od leta 1862. Revija je že uvrščena v mednarodni bibliografski bazi Internationale Bibliographie der Zeitschriftenliteratur (IBZ) in CSA Philosopher's Index, nadaljevati pa je treba s prizadevanji za uvrstitev te revije v bazo SSCI. Trenutno poteka postopek njene evalvacije za sprejem v postopek za vključitev.
Neaktivnost Alumni kluba PF.	Realizirano	V letu 2018 želimo sicer aktivnost iz leta 2017 še nadgraditi.

Uvedba tutorstva iz predmetov Civilno pravo in Civilno procesno pravo v 3. letniku prvostopenjskega študija.	Nerealizirano	Najprej naj ŠS potrdi dejansko potrebo med študenti in na tej podlagi bo PF sprejela konkretne ukrepe v prihodnjih letih.
Prehod na uporabo programske opreme COBISS 3 / Izposoja	Realizirano	Opravljen je bil ustrezna nadgradnja in usposabljanje.
Izboljšanje in nadgradnja sistema za varovanje knjižničnega gradiva pred krajo	Nerealizirano	Zamenjava varnostnega sistema je velik finančni in izvedbeni projekt, za katerega še nimamo zagotovljenih ustreznih finančnih sredstev. Prav tako pa bi ob trenutni kadrovske zasedbi tak projekt sila težko izvedli.
Vzpostavitev oddaljenega dostopa do posameznih elektronskih baz podatkov s področja prava	Delno realizirano	Oddaljen dostop je mogoč le do baz do katerih dostopamo preko Digitalne knjižnice UL. Baze, do katerih pa imamo dostop na PF - Westlaw, HeinOnline, Beck-online, pa so vezane na IP naslov.
Digitalizacija knjižnega gradiva in gradnja oz. ustvarjanje digitalnih zbirk	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Naloga se nadaljuje v 2018, da bi se povečala dostopnost do knjižničnega gradiva in zagotavljanje trajne hrambe gradiva.
Ureditev ustreznih manjših prostorov v knjižnici oziroma na PF za učenje študentov v manjših skupinah.	Realizirano.	Urejeni so bili dodatni prostori za študij in študentom omogočena uporaba pisarne za gostujoče profesorje v času razpoložljivosti.
Nezadostna jasnost oz. predvidljivost procesa odločanja o sprejemu posameznih založniških projektov.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Naloga se nadaljuje v 2018.
Sprejem enega vsebinskega (uredniškega) telesa za odločanje.	Realizirano	Pravila PF so bila ustrezno spremenjena, tako da založniško dejavnost usmerja izdajateljski svet založbe. Tega sestavljajo dekan, na PF zaposleni predstavnik vsake od kateder in direktor založbe PF. Svetu predseduje dekan.
Sprejem Pravilnika Komisije za študentske zadeve.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Ostaja naloga za 2018.
Dodatno izobraževanje pedagoških delavcev na področju pedagogike in retorike.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Spodbujanje pedagoškega kadra k vključitvi v različne delavnice, namenjene izboljševanju pedagoških in retoričnih veščin.
Postopen prehod na elektronsko podpisovanje dokumentov.	Nerealizirano.	Realizacija je odvisna od uvedbe dokumentnega sistema, ki bi za določene postopke omogočal elektronsko podpisovanje.
Okrepiti človeške vire (predvsem	Delno	Nove zaposlitve so predvidene tudi v letu 2018.

mlajšega kadra) za dovolj obsežno in kakovostno opravljanje (zlasti mednarodne) raziskovalne dejavnosti na področju prava.	realizirano (Ostaja na ravni predloga)	
Izboljšati razmerje med visokošolskimi učitelji in asistenti.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Nove zaposlitve mlajšega kadra so predvidene tudi v letu 2018.
Vzpostavitev delovno prijaznejših pogojev za delo, zlasti v poletnih mesecih, ko so temperature predvsem v južnem delu stavbe PF izjemno visoke.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Ostaja naloga za leto 2018.
Prizadevati si za ustreznejše vrednotenje pedagoškega dela v habilitacijskih postopkih (tj. pri izpolnjevanju pogojev za izvolitev v višji naziv).	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	PF si bo tudi v 2018 še naprej prizadevala za spremembo habilitacijskih meril in njihove razlage.

Vse aktivnosti in dogodki se redno objavljajo in so dostopni na spletni strani PF: <http://www.pf.uni-lj.si/oglasna-deska/>.

4.5 Program ŠS članice - obštudijska dejavnost

Študentski svet PF (skrajšano: ŠSPF) je kolegijski predstveniški organ študentov PF. V svojem delovanju je neodvisen in nepristranski, namen je zastopati interese študentov, tako v razmerju do notranjih organov PF, kot tudi navzven na širši ravni (npr: preko delovanja v Študentskem svetu in različnih komisijah ter odborih na Univerzi v Ljubljani).

Glavna funkcija ŠSPF je sodelovanje pri reševanju študijske problematike in uresničevanje pravic študentov. Obravnavanje zadev in sprejemanje odločitev poteka vsaj enkrat mesečno na sejah. Sprejeta mnenja o zadevah, ki se nanašajo na pravice in dolžnosti študentov in študentk, so posredovana vodstvu PF. Študentski svet ima tudi pomembno vlogo pri imenovanju predstavnikov študentov v organe PF (Akademiški zbor, Senat in delovna telesa senata). Študenti in študentke so preko svojih predstavnikov zastopani v vseh organih PF. Delovanje organov temelji na načelu enakopravnosti, kar pomeni, da je vsak glas študenta ali študentke v organih PF enakovreden glasu učitelja. Tako je študentom PF omogočeno, da preko Študentskega sveta sodelujejo v organih PF in podajajo svoja mnenja, predloge in pripombe. Njihovi predlogi in iniciative so slišani in tudi uresničeni, če so v skupnosti prepoznani kot koristni.

V ŠSPF so torej predstavniki izključno študenti, ki so izvoljeni na neposrednih volitvah s strani študentov. Mandat člana ŠSPF je 1 leto. Pravico voliti in biti izvoljen ima vsak študent PF. Sestavljen je iz 9 članov – predsednik (ta predstavlja ŠSPF), podpredsednik, njuna namestnika, tajnik, predstavnik ŠSPF v Študentski organizaciji PF ter še trije člani. Vsak član ŠSPF je tako predstavnik študentov PF.

V novembru 2017 so potekale redne volitve članov v ŠSPF. Novo vodstvo si bo prizadevalo za izboljšanje zadovoljstva študentov in študentk z delovanjem ŠSPF, saj je bilo na podlagi anket med študenti, ki jih je analizirala UL, najslabše ocenjen med članicami UL.

Ena izmed pristojnosti ŠSPF je tudi imenovanje predstavnikov študentov v organe PF. ŠSPF predstavlja tudi most povezovanja in prakso dobrega sodelovanja z vodstvom PF. Tako ŠSPF kot organ, ki zastopa interese študentov, kot prvi med enakimi opozarja na težave, s katerimi se srečujejo študenti pri samem študiju ali pri opravljanju izpitov.

Študentski svet je aktivno sodeloval tudi pri promoviranju PF na posameznih gimnazijah po Sloveniji, kot tudi na samih informativnih dnevih, ki potekajo na PF. ŠSPF je v letu 2017 tudi organiziral in izvedel predstavitev PF na osrednjem informativnem dogodku za bodoče študente in vse, ki jih zanima študij na PF, Informativi 2017.

ŠSPF sodeluje, podpira in promovira obštudijske dejavnosti, katerih namen je povezovati in nadgrajevati znanje pridobljeno skozi študij na PF. ŠSPF je v letu 2017 tako odločal o sponzoriranju oz. dodelitvi sredstev različnim ekipam študentov, tekmovalcev, ki se udeležujejo nekaterih tekmovanj in dejavnosti. V letu 2017 so bila sredstva med drugim razdeljena organizatorjem koncerta PF, študentski organizaciji ELSA, pravni kliniki »Pravo v športu« in drugim.

ŠSPF podpira tudi druge dejavnosti, katerih namen je v prvi vrsti ponuditi študentov dodatna znanja, ki širijo pridobljeno teoretično znanje.